

LATVIJAS KULTŪRAS AKADEMIJAS

akadēmiskā maģistra

studiju programma

Audiovizuālā un skatuves māksla

(Audiovisual and Performing Art)

LICENCĒŠANAS PIETEIKUMS

Izglītības tematiskā grupa: Humanitārās zinātnes un māksla

izglītības tematiskā joma: Mākslas

izglītības programmu grupas klasifikācijas kods:

213 Audiovizuālā māksla un mediju māksla

Rīga, 2018

SATURS

1.daļa: Studiju programmas izveides pamatojums un atbilstība studiju virzienam un augstskolas stratēģijai	3
1. Studiju programmas izveide	3
1.1. Studiju programmas izstrādes procesa raksturojums	6
1.2. Informācija par organizēto neatkarīgo studiju programmas ekspertīzi	8
1.3. Augstākās izglītības padomes atzinums	8
2. Studiju programmas atbilstība augstskolas studiju virzienam un augstskolas stratēģijai	9
3. Studiju programmas atbilstība nozares tendencēm Eiropas Savienības valstīs un pasaulē	12
4. Studiju programmas attīstības perspektīvas	17
2.daļa: Studiju programmas pārvaldība	19
1. Studiju programmas pārvaldība	19
2. Sabiedrības, tajā skaitā darba devēju, nozares darba devēju organizāciju un citu nozares organizāciju, iesaistes studiju programmas izveidē un turpmākajā pilnveidē raksturojums.....	20
3. Studējošo iesaistes studiju programmas izveidē un turpmākajā pilnveidē raksturojums	21
4. Studiju programmas kvalitātes nodrošināšanas sistēmas raksturojums un novērtējums	23
5. Informācija par studējošo iespējām turpināt studijas citā studiju programmā vai augstskolā	32
3. daļa: Studiju programmas resursi un nodrošinājums.....	33
1. Informācija par finanšu resursiem, kas nepieciešami studiju programmas īstenošanai	33
2. Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku raksturojums un novērtējums	35
3. Informācija par studiju programmas īstenošanā iesaistītajām struktūrvienībām un nepieciešamo palīgpersonālu	37
4. Infrastruktūras un materiāltehniskā nodrošinājuma raksturojums un novērtējums..	40
5. Informatīvais nodrošinājums.....	42
6. Metodiskais nodrošinājums	43
4.daļa: Studiju programmas saturs un īstenošanas mehānisms	44
1. Studiju programmas saturs	44
2. Studējošo prakses nodrošinājums.....	45

3. Studiju programmas īstenošanas mehānisms	47
4. Zinātniskā darbība, pētniecība un mākslinieciskā jaunrade studiju programmas ietvaros	49
5.daļa: Absolventu nodarbinātības perspektīvas	53
1. Absolventu nodarbinātības perspektīvas un prognozes	53
2. Absolventu iegūto prasmju un kompetenču atbilstība darba tirgus un nozares attīstības tendencēm.....	54
6.daļa: Studiju programmas atbilstība normatīvo aktu prasībām.....	58
1. Studiju programmas atbilstība valsts izglītības standartam	58
7.daļa: Pielikumi	60

1.daļa: Studiju programmas izveides pamatojums un atbilstība studiju virzienam un augstskolas stratēģijai

1. Studiju programmas izveide

Akadēmiskā maģistra studiju programma “Audiovizuālā un skatuves māksla” (45213) (turpmāk – Programma) izstrādāta saskaņā ar Noteikumiem par valsts akadēmiskās izglītības standartu (MK Noteikumi Nr. 240, Rīgā, 2014. gada 13. maijā). Programmas apjoms ir 80 KP (120 ECTS), īstenošanas ilgums – 2 gadi. Iegūstamais grāds – “Humanitāro zinātņu maģistrs audiovizuālajā un skatuves mākslā”.

Studiju process Programmā organizēts atbilstoši Latvijas Kultūras akadēmijas (*turpmāk – Akadēmija*) Satversmei, Augstskolu likumam un citiem LR spēkā esošajiem normatīvajiem dokumentiem, ir saskaņots ar Akadēmijas Senātā pieņemtajiem studiju procesu reglamentējošajiem dokumentiem.

Mērķis

Programmas mērķis ir nodrošināt unikālas, uz pētniecisku un jaunrades izcilību vērstas starpdisciplināras studijas, kas sniedz paplašinātas teorētiskas zināšanas par audiovizuālo un skatuves mākslu humanitāro zinātņu kontekstā, sniedz padziļinātu ieskatu audiovizuālās un skatuves mākslas jomās un to mijiedarbībā, kā arī dod iespēju studējošajiem izvēlēties vienu no Programmas tematiskajām jomām (audiovizuālā māksla, teātra māksla, laikmetīgās dejas māksla) un tajā padziļināti apgūt kādu no pētniecības un mākslinieciskās jaunrades specializācijām (teorija, dramaturģija, teātra režija, filmu režija, horeogrāfija, filmu operatora māksla, aktiera māksla, producēšana).

Uzdevumi

1. Sniegt Programmā studējošajiem akadēmisku humanitāru izglītību, atbilstoši LR Ministru kabineta „Noteikumiem par valsts akadēmiskās izglītības standartu” (MK Noteikumi Nr. 240, Rīgā, 2014. gada 13. maijā). Veidot integrētu Programmas studiju procesu, kurā studējošie iegūtu paplašinātas zināšanas par audiovizuālās un skatuves mākslas jomu teoriju un māksliniecisko jaunradi plašākā humanitāro un mākslas zinātņu kontekstā.
2. Sniegt padziļinātu izpratni, prasmes un kompetences studējošā izvēlētajā Programmas tematiskajā jomā – audiovizuālajā mākslā, teātra mākslā vai laikmetīgās dejas mākslā – un izvēlētajā specializācijā – teorija, dramaturģija, teātra režija, filmu režija, horeogrāfija, filmu operatora māksla, aktiera māksla, producēšana –, nodrošinot

atbilstošus teorētiskus studiju kursus, radošas meistardarbnīcas un pētnieciskā un jaunrades darba prakses iespējas Akadēmijā un ārpus tās.

3. Sagatavot studējošos turpmākām studijām Akadēmijas vai citā Latvijas vai pasaules augstskolu doktora studiju programmā.

4. Nodrošināt augsti kvalificēta akadēmiskā personāla līdzdalību Programmas īstenošanā, aktīvi un mērķtiecīgi sadarboties ar Latvijas un ārvalstu augstskolām un citām izglītības un radošajām institūcijām.

5. Radīt studiju procesam labvēlīgu vidi ar atbilstošu tehnisko nodrošinājumu.

6. Sadarboties ar studējošo potenciālajiem darba devējiem, nodrošinot studējošo zināšanu, prasmju un kompetenču padziļinātu apguvi praktiskā darbā un veicinot Programmas absolventu izglītībai atbilstošas profesionālas karjeras veidošanos.

7. Nodrošināt studējošo studiju procesā tapušo atbilstošas kvalitātes jaunrades un pētniecisko darbu pieejamību sabiedrībai.

Plānotie rezultāti

Programma sniedz paplašinātas un padziļinātas zināšanas, prasmes un profesionālu kompetenci audiovizuālajā un skatuves mākslā, atbilstoši Ministru kabineta 2017. gada 13. jūnija noteikumos Nr. 322 "Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju" Latvijas izglītības klasifikācijas 7. līmenī noteiktajām prasībām.

Rezultāti	
Zināšanas	
Latvijas izglītības klasifikācijas 7. līmenī noteiktās prasības: "Spēj parādīt padziļinātas vai paplašinātas zināšanas un izpratni, no kurām daļa atbilst attiecīgās zinātnes nozares vai profesionālās jomas jaunākajiem atklājumiem un kuras nodrošina pamatu radošai domāšanai vai pētniecībai, tajā skaitā darbojoties dažādu jomu saskarē."	
R1	Programmas absolventiem nodrošinātas plašas zināšanas un izpratne par humanitāro zinātņu un mākslas aktuālajiem pētījumiem, ir priekšstats par nozares aktuālo pētījumu vēsturisko kontekstu.
R2	Programmas absolventi labi pārzina audiovizuālās, teātra un laikmetīgās dejas mākslas profesionālo jomu jaunākos atklājumus un sasniegumus.
R3	Programmas absolventi orientējas audiovizuālās un skatuves mākslas vēsturiskās attīstības procesos Latvijā un pasaulē.
R4	Programmas absolventi labi pārzina audiovizuālās un skatuves mākslas teorētiskās

	un kritiskās domas vēsturisko attīstību un aktualitātes.
R5	Programmas absolventi izprot audiovizuālās un skatuves mākslas jomu savstarpējo mijiedarbību, prot pielietot iegūtās zināšanas un prasmes pētnieciskajā un jaunrades darbā.
Prasmes Latvijas izglītības klasifikācijas 7. līmenī noteiktās prasības: “Spēj patstāvīgi izmantot teoriju, metodes un problēmu risināšanas prasmes, lai veiktu pētniecisku vai māksliniecisku darbību, vai augsti kvalificētas profesionālas funkcijas. Spēj argumentēti izskaidrot un diskutēt par sarežģītiem vai sistēmiskiem attiecīgās zinātnes nozares vai profesionālās jomas aspektiem gan ar speciālistiem, gan ar nespeciālistiem. Spēj patstāvīgi virzīt savu kompetenču pilnveidi un specializāciju, uzņemties atbildību par personāla grupu darba rezultātiem un to analīzi, veikt uzņēmējdarbību, inovācijas attiecīgajā zinātnes nozarē vai profesijā, veikt darbu, pētniecību vai tālāku mācīšanos sarežģītos un neprognozējamajos apstākļos un, ja nepieciešams, tos pārveidot, lietojot jaunas pieejas.”	
R6	Programmas absolventi prot patstāvīgi izmantot humanitāro zinātņu teorijas un metodes, lai veiktu pētniecisku vai māksliniecisku darbību.
R7	Programmas absolventi spēj argumentēti izskaidrot un kvalitatīvi īstenot savas jaunrades un pētnieciskā darba ieceres, analizēt sava darba rezultātus.
R8	Programmas absolventi apguvuši prasmi diskutēt par aktuāliem, sarežģītiem un sistēmiskiem humanitāro zinātņu un mākslas aspektiem.
R9	Programmas absolventi spēj patstāvīgi virzīt savu kompetenču pilnveidi un specializāciju.
R10	Programmas absolventi apguvuši prasmes strādāt kolektīvā, spēj uzņemties atbildību par savā mākslinieciskajā vai pētnieciskajā darbībā iesaistītā personāla darba rezultātiem un veikt to analīzi.
R11	Programmas absolventi spēj veikt inovācijas un lietot jaunas pieejas humanitāro zinātņu un mākslas nozarē un savā profesijā.
R12	Programmas absolventi spēj veikt māksliniecisko darbu un pētniecību sarežģītos un neprognozējamajos apstākļos un, ja nepieciešams, tos pārveidot, lietojot jaunas pieejas.
Kompetences Latvijas izglītības klasifikācijas 7. līmenī noteiktās prasības: “Spēj patstāvīgi formulēt un kritiski analizēt sarežģītas zinātniskas un profesionālas	

problēmas, pamatot lēmumus, un, ja nepieciešams, veikt papildu analīzi. Spēj integrēt dažādu jomu zināšanas, dot ieguldījumu jaunu zināšanu radīšanā, pētniecības vai profesionālās darbības metožu attīstībā, parādīt izpratni un ētisko atbildību par zinātnes rezultātu vai profesionālās darbības iespējamo ietekmi uz vidi un sabiedrību.”	
R13	Programmas absolventi spēj patstāvīgi formulēt un kritiski analizēt sarežģītas zinātniskas un profesionālas problēmas audiovizuālās un skatuves mākslas pētniecībā un mākslinieciskajā jaunradē, pamatot lēmumus un veikt papildu analīzi.
R14	Programmas absolventi spēj integrēt zināšanas par audiovizuālās un skatuves mākslas būtiskajiem aspektiem, dot ieguldījumu jaunu zināšanu radīšanā, pētniecības un profesionālās darbības metožu attīstībā.
R15	Programmas absolventi parāda izpratni un ētisko atbildību par zinātniskās un profesionālās darbības rezultātu iespējamo ietekmi uz vidi un sabiedrību.

1.1. Studiju programmas izstrādes procesa raksturojums

Saskaņā ar Akadēmijā noteikto kārtību Programmas projekts izskatīts un saskaņots Akadēmijas Studiju programmu padomē un apstiprināts Akadēmijas Senātā (19.02.2018., Senāta sēdes lēmums – pielikums Nr. 1).

Programmu kopīgi izstrādājušas un īsteno Akadēmijas Audiovizuālās mākslas katedra un Skatuves mākslas katedra. Programmas satura izstrādē aktīvi iesaistījušies abu katedru docētāji, kuriem ir liela pedagoģiskā un jaunrades darba pieredze audiovizuālās un skatuves mākslas jomā, un kuri bijuši iesaistīti Akadēmijas maģistra studiju programmas “Mākslas” (45212) līdzšinējo apakšprogrammu “Audiovizuālā māksla: filmu režija un producēšana” un “Teātra māksla” īstenošanā (rīkojums par Programmas izstrādes darba grupu – pielikums Nr. 2). Programmas izstrādes procesā rūpīgi analizēta abu līdzšinējo apakšprogrammu struktūra, īstenošana un tās rezultāti, kā arī ņemti vērā secinājumi par Akadēmijas bakalaura studiju programmas “Audiovizuālā māksla” specializāciju “Audiovizuālās un skatuves mākslas teorija” un “Audiovizuālās un skatuves mākslas producēšana” darbību, kurās jau bakalaura līmenī integrētas abas jomas un kuras tiek realizētas, sadarbojoties abām katedrām. Tāpat Programmas izstrādē ņemtas vērā starptautiskās tendences un pieredze, kas gūta, Akadēmijas docētājiem (galvenokārt Programmas direktorei Zanei Kreicbergai) piedaloties dažādos starptautiskos mākslas izglītībai veltītos simpozijos un konferencēs, kā arī konsultējoties ar citu Eiropas augstskolu audiovizuālās un skatuves mākslas

maģistrantūru vadītājiem un docētājiem. Konsultācijām par Programmas saturu piesaistīti arī citu Akadēmijas katedru docētāji, studējošie un nozaru eksperti, kas pārzina darba tirgus prasības un nozaru speciālistiem nepieciešamās zināšanas, prasmes un kompetences.

Programmas izstrādes procesu vadījusi Programmas direktore, Akadēmijas Skatuves mākslas katedras vadītāja asociētā profesore Zane Kreicberga, akadēmiskās maģistra studiju programmas “Mākslas” (45212) līdzšinējās apakšprogrammas “Teātra māksla” vadītāja, kurai ir 17 gadu pieredze augstskolas pedagoga darbā un 7 gadu pieredze studiju programmu vadīšanā, kā arī pieredze skatuves mākslas darbu režijā, starptautisku mākslas un izglītības projektu vadībā un pētnieciskajā darbā. Skatuves mākslas katedru Programmas darba grupā pārstāv arī docents Elmārs Seņkovs – teātra režisors ar pedagoģijas izglītību un aktiera meistarības un teātra režijas docētājs ar 5 gadu augstskolas pedagoģiskā darba pieredzi. Laikmetīgās dejas mākslas jomu pārstāv Skatuves mākslas katedras docētājas: profesore Olga Žitluhina – laikmetīgās dejas horeogrāfe, Akadēmijas bakalaura programmas “Laikmetīgās dejas māksla” direktore ar 20 gadu augstskolu pedagoģiskā darba pieredzi – un docente Ramona Galkina ar 15 gadu pedagoģiskā darba pieredzi Akadēmijā.

Programmas sagatavošanas procesā cieši iesaistīti Akadēmijas Audiovizuālās mākslas katedras docētāji: katedras vadītāja, profesore Dr. Inga Pērkone-Redoviča, kurai ir 20 gadu darba pieredze Akadēmijas studiju procesa organizēšanā, programmu vadībā, augstskolu pedagoģijā un zinātniskajā darbā; profesors Pēteris Krilovs – teātra un kino režisors, pedagogs skatuves un kino mākslā ar vairāk kā 40 gadu pieredzi; asociētais profesors Dr. Dāvis Sīmanis – filmu režisors, teorētiķis ar vairāk kā 5 gadu augstskolu pedagoģiskā darba pieredzi; Akadēmijas struktūrvienības “Nacionālā filmu skola” vadītājs, Akadēmijas lektors un filmu režisors Jānis Putniņš u.c.

Akadēmijas docētāji piedalījušies gan Programmas konceptuālajā izstrādē, vienojoties par programmas struktūru, principiem un plānojumu, gan studiju kursu sagatavošanā.

Programmas izstrādes darba grupā piedalījusies arī Akadēmijas studējošo pārstāve Akadēmijas maģistra studiju programmas “Mākslas” (45212) apakšprogrammas “Teātra māksla” 1. kursa studente Ieva Džindža, kurai ir starptautiska skatuves mākslas izglītības pieredze (bakalaura grāds skatuves mākslā Centrālās Lankašīras universitātē, dalība dažādās starptautiskās meistardarbnīcās) un interese par studiju procesa struktūras un metodikas jautājumiem. Ieva Džindža ir izvērtējusi Programmu no studējošā skatpunkta un sniegusi rekomendācijas labākai studiju procesa organizācijai.

Programmas sagatavošanā ar konsultācijām palīdzējuši darba devēju pārstāvji un nozares eksperti: Aija Bērziņa, Latvijas Filmu padomes vadītāja, kino producete; Uldis Cekulis, Vides filmu studijas vadītājs, kino producers; Lelda Ozola, Eiropas Savienības programmas “Radošā Eiropa” apakšprogrammas MEDIA informācijas centra vadītāja; Gundega Laiviņa, Latvijas Jaunā teātra institūta valdes priekšsēdētāja, Starptautiskā jaunā teātra festivāla “Homo novus” kuratore; Ivo Briedis, dramaturgs un scenārists; Jānis Balodis, dramaturgs; Inta Balode, dejas kritiķe un pētniece u.c. Ekspertu ieguldījums Programmas sagatavošanā bijis neatsverams, gan precizējot un fokusējot atsevišķu specializāciju mērķus, uzdevumus un sasniedzamos rezultātus, gan veidojot atsevišķus studiju kursus un plānojot meistardarbnīcas, it īpaši specializācijās, kurās Akadēmijai nav pastāvīgu docētāju.

1.2. Informācija par organizēto neatkarīgo studiju programmas ekspertīzi

Neatkarīgajai studiju Programmas ekspertīzei tika uzaicināta teātra un kino režisore un dramaturģe, plaša profila māksliniece ar filozofijas un mākslas izglītību Mg. phil. un Mg. art. Krista Burāne, kura arī saņēmusi nozīmīgus apbalvojumus gan skatuves mākslas, gan kino jomā (2017. gadā – “Spēlmaņu nakts” žūrijas specbalva par *verbatim* tradīcijas inovatīvu attīstīšanu izrādē “Robežas” un “Lielais Kristaps” kā labākajai dokumentālās filmas režisorei par filmu “Pasaka par tukšo telpu”). Ņemot vērā gan Kristas Burānes interesi par izglītības jautājumiem, gan pedagoģisko pieredzi viesdocētājas statusā Akadēmijā, gan viņas izteikti starpdisciplināro māksliniecisko praksi, Akadēmijas Programmas izstrādes darba grupa uzskatīja Kristu Burāni par kompetentu ekspertu, kas spētu novērtēt Programmu gan no studējošo interešu viedokļa, gan plašākā laikmetīgas mākslas izglītības tendenču kontekstā. (Kristas Burānes atzinums – pielikums Nr. 3.).

1.3. Augstākās izglītības padomes atzinums

Augstākās izglītības padomes 2018. gada 1. marta atzinums par akadēmiskās maģistra studiju programmas “Audiovizuālā un skatuves māksla” īstenošanu Akadēmijā – pielikums Nr. 4.

2. Studiju programmas atbilstība augstskolas studiju virzienam un augstskolas stratēģijai

Akadēmiskā maģistra studiju programma **“Audiovizuālā un skatuves māksla”** (kods 45213) studiju virzienā “Mākslas”¹ 4 semestru (80 kredītpunktu, turpmāk KP, jeb 120 ECTS) apjomā ir izveidota, konsolidējot līdzšinējās akadēmiskās maģistra studiju programmas “Mākslas” (kods 45212, 4 semestri, 80 KP) apakšprogrammas “Audiovizuālā māksla: filmu režija un producēšana” un “Teātra māksla”.

Programma ir starpdisciplināra, tās mērķis ir sniegt paplašinātas teorētiskas zināšanas par audiovizuālo un skatuves mākslu humanitāro zinātņu kontekstā, kā arī dot iespēju studējošajiem izvēlēties vienu no programmas tematiskajām jomām (audiovizuālā māksla, teātra māksla, laikmetīgās dejas māksla) un tajā padziļināti apgūt pētniecības un mākslinieciskās jaunrades specializācijas (teorija, dramaturģija, teātra režija, filmu režija, horeogrāfija, filmu operatora māksla, aktiera māksla, audiovizuālās un skatuves mākslas producēšana). Programmas direktore ir Akadēmijas Skatuves mākslas katedras vadītāja asociētā profesore Zane Kreicberga.

Akadēmiskā maģistra studiju programma **“Audiovizuālā un skatuves māksla”** (45213) izstrādāta atbilstoši Latvijas Kultūras akadēmijas attīstības stratēģijā 2015-2020² definētajai stratēģiskajai specializācijai un tās mērķiem, stratēģijas Pielikumā Nr. 1 “Izglītības programmu attīstības plāns 2016.-2020. gadam” izvirzītā 1. uzdevuma 2. pasākumam “Diversificēt izglītības piedāvājumu: izstrādāt jaunas (tai skaitā starptautiskas un kopīgās) studiju programmas, tai skaitā STEM studiju programmas”, kā arī stratēģijas Pielikuma Nr. 1 “Izglītības programmu attīstības plāns 2016.-2020. gadam” papildinājumam “Latvijas Kultūras akadēmijas Studiju programmu attīstības un konsolidācijas plāns” (iesniegts Izglītības un zinātnes ministrijā saskaņošanai).

Latvijas Kultūras akadēmijas attīstības stratēģijā 2015-2020 definētie stratēģiskās specializācijas mērķi	Programmas atbilstība
Attīstīt un sniegt zināšanas par nacionālajiem kultūras un	Programmas obligātās daļas studiju kursi nodrošina padziļinātas zināšanas par kultūras

¹ Studiju virziena “Mākslas” akreditācijas lapu skat.:

https://static.lka.edu.lv/media/cms_page_media/170/Akreditācijas%20lapa_studiju%20virziens%20M%C4%81kslas.pdf

² Pieejams: <https://lka.edu.lv/lv/par-akademiju/attistiba/lka-strategija-2015-2020-copy/>

<p>starpkultūru mijiedarbības procesiem lokālā un globālā kontekstā, it īpaši jautājumos par nacionālo materiālo un nemateriālo kultūras mantojumu un latviešu nacionālās identitātes unikalitāti, kā arī nostiprināt Latvijas sabiedrības sociālo atbildību par kultūras un mākslas nozīmi Latvijas sabiedrības, tai skaitā radošas ekonomikas attīstībā.</p>	<p>vispārējiem procesiem, to savstarpējo mijiedarbību nacionālā un starptautiskā kontekstā. Latvijas un latviešu kultūras mantojuma un nacionālās identitātes aspektu izpratni Programmā plānotajos studijuursos nodrošina docētāji – savu jomu kultūras procesu pieredzējušākie pētnieki, eksperti un praktiķi, kuriem ir nozīmīgs zinātnisko publikāciju klāsts un radošie sasniegumi.</p>
<p>Attīstīt pētniecībā balstītu kultūrizglītības jomu, nodrošināt augstas kvalitātes, starptautiski atzītas studijas kultūras un mākslas (skatuves mākslas un audiovizuālās mākslas) nozarēs, kā arī radošo industriju sektorā; veidot jaunas studiju programmas bakalaura un maģistra studiju līmenī, vienlaikus turpinot doktora studiju programmas pilnveidošanu.</p>	<p>Jaunveidotajā Programmā īpaši akcentēta mākslinieciskās jaunrades sasaiste ar tēmu teorētisku izpēti, tiek attīstītas studējošo prasmes argumentēt savas zinātniskās pētniecības un mākslinieciskās jaunrades metožu un izteiksmes līdzekļu izvēles, veicināta spēja kritiski un analītiski reflektēt par darbu tapšanas procesu un rezultātu. Studiju programmā iekļauts arī studiju kurss, kas skata audiovizuālo un skatuves mākslu plašākā radošo industriju kontekstā, izglīto studējošos Latvijā esošajā radošo industriju tiesiskajā regulējumā. Programmas sniegtās zināšanas, prasmes un kompetences ir saskaņotas ar Akadēmijas doktora studiju programmas “Mākslas” (51212) prasībām, kā arī tiek koordinētas ar 2018. gada pavasarī uzsākto mākslas augstskolu (Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmija, Latvijas Mākslas akadēmija, Latvijas Kultūras akadēmija) kopīgās profesionālās doktora studiju programmas mākslās veidošanu.</p>
<p>Nodrošināt, lai studiju laikā iegūtās</p>	<p>Programma tiek veidota, ņemot vērā MK</p>

<p>zināšanas, prasmes, kompetence un attieksme atbilstu Latvijas kultūras sektora ilgtspējīgas attīstības prasībām, kā arī Eiropas Savienības prasībām un humānajām tradīcijām. Attīstīt studiju virziena programmas, lai tās veidotu stabilu pamatu mūžizglītībai.</p>	<p>apstiprinātās Kultūrpolitikas pamatnostādnes 2014.-2020. gadam “Radošā Latvija”, kurās noteikta uz darba tirgu orientēta kultūrizglītība. Programma paredzēta galvenokārt tādiem studējošajiem, kuriem jau ir bakalaura grāds mākslās (specializējoties audiovizuālajā vai skatuves mākslā) un/vai aktīva darba pieredze mākslas un kultūras institūcijās. Akadēmija labi pārzina audiovizuālās un skatuves mākslas darba tirgu Latvijā, uzmanīgi seko norisēm un prasībām šajā tirgū, cieši sadarbojoties ar nozaru institūcijām (Nacionālais kino centrs, valsts un nevalstiskie teātri, filmu studijas, laikmetīgās dejas organizācijas, Latvijas Kinoproducentu asociācija, Latvijas Teātra darbinieku savienība, Latvijas Kinematogrāfistu savienība u. c.). Arī vairums Akadēmijas docētāju ir aktīvi zinātniskajā pētniecībā un mākslinieciskā jaunradē, labi pārzina jomu profesionālās vajadzības.</p> <p>Programma īpaši vērsta uz pētniecības un radošā darba sasaisti, kā arī specializācijas prakses iekļaušanu Programmas obligātajā daļā, tādējādi izpildot Kultūrpolitikas pamatnostādnēs 2014.-2020.gadam “Radošā Latvija” noteikto, ka “kultūrizglītības sistēmā ir būtiski sekmēt pētniecības, zinātnisko inovāciju un radoši mākslinieciskās darbības sasaisti, sekmējot prakses iekļaušanu visos augstākās izglītības posmos” (“Radošā Latvija”, 28. lpp.). Praksi Programmas studējošie var īstenot Latvijas teātros, filmu studijās, starptautiskos filmēšanas projektos, jaunrades projektos, muzejos un</p>
---	---

	<p>pētniecības iestādēs u. c. Programmas starpdisciplināritāte un plānotā studējošo iespēja daļēji pašiem kombinēt obligātās izvēles studiju kursus un meistardarbnīcas nodrošina stabilu pamatu tālākām mūžizglītības iespējām.</p> <p>Programmas atbilstība ES prasībām un humānajām tradīcijām tiks nodrošināta, regulāri sadarbojoties ar citām Eiropas augstskolām gan viesdocētāju un studentu apmaiņā, gan kopīgos pētniecības un mākslinieciskos projektos.</p>
<p>Sagatavot kultūras, audiovizuālās un skatuves mākslas un radošo industriju nozares darba tirgū pieprasītus konkurētspējīgus speciālistus ar zināšanām un prasmēm attīstīt kultūras nozari kopumā, skatuves un audiovizuālās mākslas nozari specifiski, kā arī radošo industriju nozari.</p>	<p>Programma veidota, orientējoties uz audiovizuālās un skatuves mākslas radošās vides un darba tirgus prasībām, ņemot vērā Akadēmijas līdzšinējo absolventu nodarbinātību, un ar to saistīto problemātiku. Novatoriska, laikmeta prasībām un īpaši Latvijas kultūras videi atbilstoša ir Programmas starpdisciplinārā, uz studiju procesa atvērtību, jomu un specializāciju mijiedarbību vērstā struktūra – plaša profila speciālisti, kas spēj adaptēties un pielietot savas zināšanas, prasmes un kompetences strauji mainīgā darba vidē, ir īpaši pieprasīti gan Latvijā, gan arī Eiropas kultūras vidē.</p>

3. Studiju programmas atbilstība nozares tendencēm Eiropas Savienības valstīs un pasaulē

Kaut arī Latvijas izglītības jomā pēdējos gados galvenā vērība tiek pievērsta t.s. STEM (zinātne, tehnoloģijas, inženierzinātnes, matemātika) nozaru attīstībai, pasaulē pieaug sapratne par mākslas un mākslas izglītības nozīmi radošas un konkurētspējīgas sabiedrības attīstībā. “*Let’s turn STEM into STEAM* (science, technology, engineering, **arts**, mathematics),” (Pārvērtīsim STEM par STEAM) savās 2017. gada rekomendācijās “Radošo industriju federācijas Radošās izglītības darba kārtība: Kā un

kāpēc valdībai jāatbalsta kultūras un radošā izglītība Lielbritānijā”³ aicina Lielbritānijas Radošo industriju federācijas pētnieki, uzsverot mākslas un radošas domāšanas komponentes nepieciešamību visos izglītības līmeņos un kritizējot uzskatu par mākslām kā radošu, bet ekonomiskā ziņā nederīgu jomu. Rekomendācijās uzsvērtā mākslas izglītības nepieciešamība arī veiksmīgā tehnoloģiju attīstīšanā un biznesa vidē. Pētījumā apskatīts arī dažādu mākslas jomu konkrētais devums personības izaugsmē un norādīts, ka, piemēram, teātra izglītība uzlabo cilvēku runātās un rakstītās valodas lietošanas prasmes un sapratni, veicina komunikācijas spējas, kas svarīgas ikvienai karjerai, ne tikai skatuves mākslai. Savukārt Varvikas universitātes Varvikas Kultūras vērtības nākotnes komisijas (*Warwick Commission on the Future of Cultural Value*) 2015. gada pētījums “Bagātinot Lielbritāniju: Kultūra, radošums un izaugsme”⁴ uzsver, ka valdībai un kultūras un radošo industriju sektoram vienotā un saskaņotā pieejā ir jānodrošina bagātīgas kultūras izglītības pieejamība un iespēja dzīvot radošu dzīvi ikvienam sabiedrības loceklim, norādot, ka pretējā gadījumā tiek kaitēts gan biznesam, gan sabiedrībai kopumā.

Lai arī abi britu pētījumi pamatā analizē Lielbritānijas datus un situāciju, tomēr to secinājumi var tikt vispārināti starptautiskā kontekstā un attiecināti arī uz Latviju. Kvalitatīva, starpdisciplināra un patstāvīgu un pastāvīgu pētniecību un radošumu veicinoša izglītība mākslās ir būtisks ieguldījums sabiedrības labklājības attīstībā kopumā.

Šobrīd mākslas izglītībā arvien aktuālāka kļūst diskusija par **pētniecības komponentes** nozīmīgumu iepretim amata prasmju apguvei⁵. It īpaši tas attiecināms uz maģistra līmeņa studijām, pieņemot, ka pamata profesionālās prasmes apgūtas bakalaura līmeņa studijās un maģistrantūrā notiek padziļināta studējošā izvēlētās tēmas izpēte. Liela daļa maģistra līmeņa mākslas studiju programmu uzņem studējošos ar iepriekšēju profesionālo pieredzi, kā vienu no uzņemšanas kritērijiem izvērtējot reflektanta portfolio. Daudzās Eiropas mākslas augstskolās kopš 90. gadiem aktuāla pieeja ir

³ *The Creative Industries Federation's Creative Education Agenda: How and why the next government should support cultural and creative learning in the UK* (pieejams:

https://www.creativeindustriesfederation.com/sites/default/files/2017-05/CIF_EduAgenda_spreads.pdf)

⁴ *Enriching Britain: Culture, Creativity and Growth. The 2015 Report by the Warwick Commission on the Future of Cultural Value*. University of Warwick, February 2015 (pieejams:

https://warwick.ac.uk/research/warwickcommission/futureculture/finalreport/warwick_commission_report_2015.pdf)

⁵ Skatīt, piemēram, Goebbels, Heiner. Research on Craftmanship. Nine theses on the future of an education for the performing arts. In: Goebbels, Heiner. *Aesthetics of Absence*. Texts on Theatre. Routledge, 2015

praksē balstīta pētniecība (*practice-based research*) jeb **pētniecībā balstīta jaunrade** (*artistic research*). Šī tendence arī tiek apskatīta teorētiskajā literatūrā⁶, kā arī tiek rīkotas starptautiskas konferences, kurās tiek attīstīta pētniecībā balstītas jaunrades metodika. Programmas direktore Zane Kreicberga un Akadēmijas mācībspēki regulāri piedalās šādās konferencēs un simpozijos, kā arī dodas pieredzes apmaiņas vizītēs (piemēram, uz Helsinku Teātra akadēmiju, Norvēģijas Teātra akadēmiju, Ālto universitāti, Zagrebas universitāti u.c.), kur gūtā pieredze un zināšanas ir noderējušas šīs Programmas satura un struktūras veidošanā.

Starptautiskā pieredze norāda arī uz **starpdisciplināras pieejas** strauju attīstību audiovizuālās mākslas un, jo īpaši, skatuves mākslas izglītībā. Viena no vadošajām skatuves mākslas augstskolām Vācijā - Justus Lībiga Gīsenes universitātes Praktisko teātra studiju institūts (*Institute for Applied Theatre Studies of the Justus-Liebig University Giessen*) jau kopš 20. gadsimta 90. gadiem orientējas uz pētniecībā balstītu starpdisciplināru pieeju, tādējādi kļūstot par vienu no pieprasītākajām skatuves mākslas augstskolām Eiropā un ne tikai sekojot nozares aktualitātēm, bet arī ietekmējot tās (Gīsenes skolas absolventi nereti savā tālākajā profesionālajā karjerā kļūst par pieprasītiem māksliniekiem Eiropas un pasaules kontekstā, kas lielā mērā nosaka skatuves mākslas aktuālās tendences). Starpdisciplināra pieeja aktualizējas arī tehnoloģiju straujās attīstības ietekmē, kas atspoguļojas jauno un topošo mākslinieku pastiprinātā interesē par tehnoloģiju ietekmi skatuves mākslā un informētībā par tehnoloģiju attīstību kino industrijā. Piemēram, Māstrihtas Teātra akadēmijā līdztekus tradicionālajām aktiera mākslas un teātra režijas programmām jau 10 gadus darbojas Performances programma, kas orientējas uz jauno tehnoloģiju pielietojumu dzīvās mākslas kontekstā. Akadēmijas iepriekšējā pieredze rāda, ka laikmetīgās dejas mākslas studenti pastiprināti interesējas par audiovizuālo mākslu, un jaunā Programma šo saikni nodrošinās.

Citu Eiropas audiovizuālās un skatuves mākslas augstskolu maģistra studiju programmu analīze un konsultācijas ar programmu vadītājiem, parāda, ka pārsvarā studijas ir organizētas **moduļu sistēmā**, tādējādi nodrošinot studējošajiem iespēju daļēji pašiem **kombinēt studiju kursus**, kā arī moduļu un studiju kursu saturs bieži vien

⁶ Skatīt, piemēram, Kershaw, Baz and Nicholson, Helen (eds.). *Research Methods in Theatre and Performance*. Edinburgh University Press, 2011; Smith, Hazel and Dean, Roger T. *Practice-led Research, Research-led Practice in the creative Arts*. Edinburgh University Press, 2009; Nelson, Robin. *Practice as Research in the Arts*. Palgrave Macmillan, 2013

definēts kā ievirze, bet tiek precizēts katrā konkrētajā gadījumā, tādējādi nodrošinot iespēju reaģēt uz aktualitātēm un iekļaut studiju procesā ārzemju docētāju vai mākslinieku vieslekcijas, seminārus un meistardarbnīcas. **Starptautiskā dimensija un internacionalizācija** ir būtiska arī Akadēmijas jaunajai Programmai. Programmas skatuves mākslas jomas kursu sagatavošanā ņemtas vērā tās iespējas, kuras nodrošina Akadēmijas dalība Eiropas Teātra akadēmiju platformā (PLETA) un Baltijas un Ziemeļvalstu skatuves mākslas augstskolu sadarbības platformā NORTEAS.

Programmas audiovizuālās jomas studiju kursi tiek saskaņoti ar Starptautiskās filmu un televīzijas skolu asociācijas (CILECT – *Centre International de Liaison des Ecoles de Cinéma et de Télévision*)⁷ atziņām par jomas izglītības kvalitatīvu attīstību: Akadēmijas Nacionālās filmu skolas vadītājs Jānis Putniņš kā novērotājs piedalījies CILECT konferencē 2017. gadā Viļņā, dibinot sadarbības kontaktus. Akadēmija ir pieteikusies CILECT un plāno uzsākt iestāšanās procesu asociācijā 2018. gada jūnijā.

Programmas salīdzinājumam ar divām tāda paša līmeņa un tādai pašai nozarei atbilstošām Eiropas Savienības valstīs atzītu augstskolu studiju programmām (pielikums Nr. 5.) izvēlētas divas Eiropā nozīmīgas mākslas augstskolas: Ālto Universitātes (Somija) Mākslas, dizaina un arhitektūras skola⁸ un Karaliskā Teātra, kino un skaņas institūta Mākslas skola (*RITCS School of Arts*)⁹ Briselē (Beļģija).

Ālto universitāte ir viena no vadošajām pasaules universitātēm: vairākās pārstāvētajās studiju jomās tā ir pasaules augstskolu reitingu pirmajā simtniekā¹⁰, bet kā mākslas augstskola 2017. gadā ierindota 13. vietā pasaulē QS universitāšu reitingā¹¹. Kaut arī Ālto universitātē nav tieša analoga Akadēmijas plānotajai Programmai, kopumā universitāte savu programmu piedāvājumā virzās uz kombinētām studiju programmām (īpaši Radošās ilgtspējības (*Creative Sustainability*) programma¹² u. c.), kā arī apvieno studijas audiovizuālajā un skatuves mākslā atsevišķās specializācijās, piemēram, Dizains kino, teātrī un televīzijā (kostīmu dizains vai scenogrāfija)¹³. Īpaši svarīgi, ka Ālto Universitātes mākslas studiju programmas orientētas uz teorijas un prakses simbiozi, studējošo radošās aktivitātes veicināšanu, uz sabiedrību vērstu mākslas darbu

⁷ <http://www.cilect.org/>

⁸ <http://arts.aalto.fi/en/>

⁹ <https://www.ritcs.be/en>

¹⁰ <http://www.aalto.fi/en/about/ranking/>

¹¹ <http://www.aalto.fi/en/current/news/2017-03-08/>; <https://www.topuniversities.com/university-rankings/university-subject-rankings/2017/art-design>

¹² http://www.aalto.fi/en/studies/education/programme/creative_sustainability_arts_master/

¹³ http://www.aalto.fi/en/studies/education/programme/lavastustaide_pukusuunnittelun_master/
http://www.aalto.fi/en/studies/education/programme/elokuva_tv_lavastus_master

veidošanu. Tāda, piemēram, ir studiju programma Vizuālā kultūra un laikmetīgā māksla (*Visual Culture and Contemporary Art*)¹⁴.

Ālto Universitātes programmu kā paraugu izvēlēties veicināja arī tas, ka viens no Akadēmijas Programmas veidošanas darba grupas locekļiem, asoc. profesors Dr. Dāvis Sīmanis ir Ālto Universitātes viesprofesors, lasa lekcijas filmu režijā zemāk analizētajā maģistra programmā.

Programmas salīdzinājumam izvēlēta Ālto Universitātes maģistra programma “Kino un televīzija: filmu režija”¹⁵.

Karaliskā Teātra, kino un skaņas institūta Mākslas skola Briselē (RITCS) ir daļa no Roterdamas Erasma Universitātes – augstskolas ar vairāk kā 100 gadu darbības pieredzi un augstu starptautisko reitingu. RITCS ir viena no Eiropas vadošajām mākslas skolām, kas veiksmīgi īsteno laikmetam raksturīgo mākslas nozaru atvērtību un starpdisciplināritāti. Līdzīgi Akadēmijai, RITCS piedāvā studijas gan skatuves, gan audiovizuālajā mākslā. Kaut arī RITCS nav tieša analoga Akadēmijas plānotajai Programmai, tā piedāvā maģistra programmu “Teātra maģistrs” (*Master of Theatre*)¹⁶ ar iespēju specializēties aktiera mākslā flāmu valodā vai starptautiskā programmā teātra režijā (flāmu, angļu vai franču valodā)¹⁷, kas realizē lielā mērā individuālu pieeju, koncentrējoties uz studējošā personīgās radošās karjeras izaugsmi kā teātra režisoram, teātra veidotājam (*theatre maker*) vai radošam izpildītājam (*performer*). Neskatoties uz to, ka RITCS piedāvā 1 gada pilna laika studijas 60 ECTS apjomā, tomēr esam izvēlējušies salīdzinājumam šo programmu, jo šajā pieejā ir daudz kopīga ar Akadēmijas iecerēm jaunās Programmas veidošanā. RITCS orientējas uz perspektīviem māksliniekiem, kuriem ir bakalaura izglītība skatuves mākslā. Maģistra programma piedāvā plašas iespējas refleksijai, pētniecībai un konsultācijām, koncentrējoties uz individuālu un kolektīvu māksliniecisko izpēti, kritisku refleksiju, mākslinieka autonomiju, starpdisciplināritāti un dialogu. Uzsvars ir uz individuālu pieeju studējošā izvēlētajās ar viņa praksi saistītās pētnieciskās tēmas attīstībā starpdisciplinārā vidē.

Galvenie secinājumi:

1) Lai arī salīdzinājumam izvēlētajās programmas katra pārstāv atsevišķu nozari (kino un

¹⁴ <http://vicca.fi>

¹⁵ http://www.aalto.fi/en/studies/education/programme/elokuvaohjaus_master/

¹⁶ www.ritcs.be/theater

¹⁷ <https://www.ritcs.be/en/programmes/drama-directing>

televīzija; teātris), tajās abās ir akcentēta **starpdisciplināra ievirze**, kas ir būtiska Akadēmijas jaunveidotajai akadēmiskajai maģistra studiju programmai “Audiovizuālā un skatuves māksla”. Starpdisciplināritāte uzskatāma par nozīmīgu tendenci akadēmiskajā un profesionālajā izglītībā, veicinot tās atbilstību mākslinieciskās un profesionālās vides attīstībai, kurā arvien vairāk saplūst un pārklājas nozaru un žanru robežas un konkurētspējīgiem māksliniekiem jābūt plaša profila speciālistiem, kas spēj adaptēties un pielietot savas zināšanas, prasmes un kompetences strauji mainīgā un starpdisciplinārā darba vidē.

2) Abās aplūkotajās programmās īpaša uzmanība pievērsta **teorijas un prakses simbiozei**, attīstot **pētniecībā balstītas jaunrades** metodiku un veicinot studējošo spēju argumentēti pamatot savas radošās izvēles, ņemot vērā attiecīgās mākslas jomas jaunākos atklājumus un tendences, kā arī spēju kritiski analizēt gan savu, gan citu radošo praksi, lai to arvien attīstītu un uzlabotu.

3) Programmu moduļi un kursi lielā mērā veidoti kā **atvērtas vienības**, kas iezīmē tēmu, bet nedefinē precīzi kursa saturu, ļaujot to piemērot gan studējošo interesēm un vajadzībām, gan aktualitātēm attiecīgo jomu teorijā un mākslinieciskajā praksē.

4) Atsevišķi programmu moduļi paredz **individuālu pieeju** un ir orientēti uz to, lai palīdzētu studējošajam attīstīt savus **radošos projektus**, kas ir būtiska studiju sastāvdaļa.

4. Studiju programmas attīstības perspektīvas

Programmas attīstībā plānots:

1) pēc īstenošanas uzsākšanas veidot ciešākus kontaktus ar Latvijas un starptautiskām mākslinieciskās jaunrades un zinātniskās pētniecības institūcijām, paplašinot iespējas studējošo specializācijas praksēm un aktivizējot studējošos iesaistīties profesionālu radošu un pētniecisku projektu īstenošanā;

2) pakāpeniski piedāvāt daļu no studiju kursiem un meistardarbnīcām svešvalodās, tādējādi piesaistot Programmai apmaiņas programmu studentus un studējošos no citām valstīm;

3) iesaistīt ārzemju viesdocētājus atsevišķu lekciju vai studiju kursu vadīšanā, tādējādi veicinot studiju satura kvalitāti un daudzveidību;

4) iesaistīt atzītus vietējos un ārzemju audiovizuālās un skatuves mākslas jomas profesionālus atsevišķu lekciju un meistardarbnīcu vadīšanā;

5) veidot vairāk un ciešākus kontaktus ar līdzīgas ievirzes un satura maģistra studiju programmām pasaulē, veicinot studējošo un docētāju mobilitāti un attīstot kopīgus radošus un pētniecības projektus; izmantot Programmu kā bāzi Latvijas Kultūras akadēmijas, Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijas un Latvijas Mākslas akadēmijas kopīgajai profesionālajai doktora studiju programmai mākslās, kuras ietvaros Akadēmija plāno īstenot apakšprogrammu “Audiovizuālā un skatuves māksla”.

2.daļa: Studiju programmas pārvaldība

1. Studiju programmas pārvaldība

Latvijas Kultūras akadēmija ir Latvijas valsts dibināta augstākās izglītības un zinātnes institūcija, kura īsteno akadēmiskas un profesionālas programmas, kā arī nodarbojas ar zinātni, pētniecību un māksliniecisko jaunradi. Akadēmija ir autonoma augstskola ar tiesībām izstrādāt savu Satversmi un noteikt studiju saturu un formas, pētniecības darba virzienus un to saturu atbilstoši spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem. Akadēmijas pārstāvības un vadības institūcijas un galvenās lēmēj institūcijas ir Satversmes sapulce, Senāts, Rektors, Akadēmiskā šķīrējtiesa. Senāts ir Akadēmijas personāla koleģiāla vadības un lēmēj institūcija, kas izstrādā un apstiprina kārtību un noteikumus visām Akadēmijas darbības sfērām un vada Akadēmijas studiju procesu. Rektors ir Akadēmijas augstākā amatpersona, kas īsteno Akadēmijas vispārējo administratīvo vadību un bez īpaša pilnvarojuma pārstāv Akadēmiju. Prorektoros pēc Rektora priekšlikuma apstiprina ar Senāta balsojumu. Prorektori veic Akadēmijas tiešo vadību Rektora prombūtnes laikā. Akadēmijā ir trīs prorektori: prorektors akadēmiskajā darbā, prorektors zinātniskajā darbā un prorektors radošajā darbā.

Programmas pārvaldība tiek organizēta saskaņā ar Akadēmijas Satversmi, struktūru un Senāta apstiprinātajiem Nolikumiem. Programmu kopīgi izstrādājušas un īsteno Akadēmijas Audiovizuālās mākslas katedra un Skatuves mākslas katedra, kas darbojas saskaņā ar Akadēmijas Nolikumu par katedrām. Katedra ir Akadēmijas struktūrvienība, kuras mērķis ir nodrošināt kvalitatīvu studiju, zinātnisko un mākslinieciskās jaunrades darbību, pārstāvēt Akadēmijas īstenota studiju virziena stratēģisko specializāciju un apvienojot tās īstenošanā iesaistīto Akadēmijas akadēmisko personālu. Katedru funkcijās ietilpst Akadēmijas stratēģiskajiem mērķiem atbilstošu studiju programmu, apakšprogrammu, specializāciju un studiju kursu veidošana un to kvalitatīva īstenošana, katedras kompetencē esošo studiju kursu satura apstiprināšana, akadēmiskā personāla kvalifikācijas izaugsmes veicināšana u.c.

Katedras vada katedru vadītāji, kas par studiju programmu izstrādi un pārvaldību ir tieši atbildīgi Akadēmijas prorektoram akadēmiskajā darbā.

Akadēmijas prorektore akadēmiskajā darbā ir profesore Dr. art. Zane Šiliņa.

Audiovizuālās mākslas katedru vada profesore Dr. art. Inga Pērkone-Redoviča.

Skatuves mākslas katedru vada asociētā profesore Mg. art. Zane Kreicberga, kura ir

Senāta apstiprināta Programmas direktore.

Programmas optimālai, studentcentrētai pārvaldībai Programmas īstenošanas procesā no Programmā iesaistīto docētāju vidus tiks nozīmēti arī specializāciju vadītāji, kuri darbosies ciešā sadarbībā ar Programmas direktori un būs atbildīgi par katrai specializācijai nepieciešamās specifikas nodrošināšanu.

Programma izstrādāta arī saskaņā ar Akadēmijas Audiovizuālās mākslas katedras un Skatuves mākslas katedras kopējo izglītības attīstības stratēģiju audiovizuālās un skatuves mākslas nozarēs:

1. Izveidot savstarpēji saskaņotas audiovizuālās un skatuves mākslas studiju programmas visos studiju līmeņos, nodrošinot pēctecību Akadēmijas piedāvātajām bakalaura studiju programmām.
2. Piedāvāt studiju programmas atbilstoši nozaru attīstības un darba tirgus tendencēm un prasībām.
3. Piedāvāt uz pētniecisku un jaunrades izcilību vērstas starpdisciplināras studijas audiovizuālajā un skatuves mākslā (teātra māksla, laikmetīgās dejas māksla).
4. Iesaistīties starptautiskos audiovizuālās un skatuves mākslas studiju un ar to saistītās jaunrades procesos, sadarboties ar ārvalstu, īpaši Eiropas Savienības valstu augstskolām.
5. Nodrošināt pietiekamu investīciju līmeni audiovizuālās un skatuves mākslas izglītības programmām, piesaistot valsts budžeta, vietējo un ārvalstu kultūras un izglītības atbalsta fondu līdzekļus.

Studiju programmas pārvaldības struktūrshēmu skatīt pielikumā Nr. 6.

2. Sabiedrības, tajā skaitā darba devēju, nozares darba devēju organizāciju un citu nozares organizāciju, iesaistes studiju programmas izveidē un turpmākajā pilnveidē raksturojums

Ārējo partneru (darba devēju un nozares ekspertu) līdzdalību Akadēmijas pārvaldības procesā nodrošina Padomnieku konvents¹⁸. Atbilstoši Akadēmijas Satversmei Padomnieku konvents konsultē Senātu un Rektoru Akadēmijas attīstības stratēģijas jautājumos. No 2014. līdz 2017. gadam Padomnieku konventa sastāvā darbojās: Vaira Vīķe-Freiberga, Latvijas Valsts prezidente (1999-2007), Monreālas Universitātes emeritētā profesore; Jānis Dripe, arhitekts, bij. kultūras ministrs (1993-1995), Hēge

¹⁸ LKA Padomnieku konventa nolikums pieejams:

https://static.lka.edu.lv/media/cms_page_media/170/LKA_Padomnieku_konventa_nolikums.pdf

Grundešena, norvēģu rakstniece un juriste; Dita Rietuma, Nacionālā kino centra vadītāja, kinokritiķe, teorētiķe; Ojārs Rubenis, Latvijas Nacionālā teātra direktors; Baiba Rubesa, uzņēmēja; Daniels Pavļuts, kultūras darbinieks, ierēdnis un politiķis; Inese Zandere, dzejniece un redaktore, viena no žurnāla “Rīgas Laiks” un bērnu literatūras izdevniecības “Liels un mazs” dibinātājām.

2018. gada 16. aprīļa Senāta sēdē apstiprināts daļēji mainīts Akadēmijas Padomnieku konvents: Vaira Viķe-Freiberga, Hēge Grundešena, Ojārs Rubenis, Baiba Rubesa, Daniels Pavļuts, Inese Zandere, Signe Pujāte (Latvijas Nacionālā Kultūras centra direktore) un Baiba Moļnika (UNESCO Latvijas nacionālās komisijas ģenerālsekretāre).

Audiovizuālās mākslas katedra un Skatuves mākslas katedra īsteno ciešu sadarbību ar nozaru organizācijām gan studiju programmu izstrādes procesā, gan studiju programmu īstenošanā, kā arī iesaistot studējošos un absolventus nozares aktivitāšu īstenošanā. Galvenās sadarbības organizācijas ir Nacionālais kino centrs, Latvijas Nacionālais teātris, Dailes teātris, Valmieras drāmas teātris, Latvijas Leļļu teātris, *Dirty Deal Teatro*, Ģertrūdes ielas teātris, deju kompānija “Ārā”, Laikmetīgās dejas horeogrāfu asociācija, Latvijas Teātra darbinieku savienība, Latvijas Kinematogrāfistu savienība, Latvijas Kinoproducentu asociācija, Latvijas kinooperatoru ģilde, Latvijas Jaunā teātra institūts, reģionu kultūras centri u.c. Iesaiste tiek nodrošināta, gan veidojot kopīgus projektus ar minētajām organizācijām un kopīgi izvērtējot to rezultātus, gan iesaistot organizāciju pārstāvjus un nozaru profesionāļus Uzņemšanas komisijas sastāvā Programmas iestājpārbaudījumos radošā konkursa vērtēšanai un Gala pārbaudījumu komisiju darbā, vērtējot studējošo jaunrades un pētnieciskos darbus, gan organizējot darba grupas un diskusijas izglītības procesa kvalitātes uzlabošanai aktuālu jautājumu apspriešanai.

Programmā plānotās prakses studējošie īsteno Latvijas filmu studijās, teātros, deju grupās, muzejos, arhīvos, TV kompānijās u.c. – katra praksē iegūtā pieredze, kuru analītiski izvērtē gan pats praktikants, gan prakses vadītājs prakses organizācijā, ļauj spriest par studiju satura atbilstību nozarēs nepieciešamajām zināšanām, prasmēm un kompetencei, palīdzot saturu precizēt un uzlabot.

3. Studējošo iesaistes studiju programmas izveidē un turpmākajā pilnveidē raksturojums

Atbilstoši Akadēmijas Satversmei studējošajiem ir sava pašpārvalde, kas darbojas saskaņā ar Senāta apstiprinātu Akadēmijas Studējošo pašpārvaldes nolikumu.

Studējošo pašpārvalde izzina studējošo vajadzības, intereses un vēlmes akadēmiskā procesa uzlabošanai un sniedz priekšlikumus šo uzlabojumu īstenošanai, kā arī sadarbojas ar Akadēmijas Studiju departamentu studējošo un reflektantu informēšanā par studiju procesu – iestāšanos, studiju gaitu, pārbaudījumu norisi u.c.

Studējošo pašpārvaldes pārstāvji ir iesaistīti Akadēmijas lēmēj institūciju darbā: Akadēmijas Satversmes sapulcē, Akadēmijas Senātā, Akadēmiskajā šķīrējtiesā, Akadēmijas Studiju programmu padomē, Akadēmijas Stipendiju piešķiršanas komisijā, Akadēmijas Bibliotēkas padomē. Studējošo līdzdalība pārvaldības procesā nodrošina demokrātisku augstskolas pārvaldību un studējošo akadēmisko brīvību ievērošanu.

Visas Akadēmijā izstrādājamās studiju programmas un apakšprogrammas, kā arī izmaiņas studiju programmās tiek saskaņotas Studiju programmu padomē, piedaloties studējošo pārstāvjiem. Studiju programmas apstiprina Akadēmijas Senāts, piedaloties studējošo pārstāvjiem – senatoriem. Šāda kārtība nodrošina, ka bez studējošo līdzdalības un atbalsta studiju programmu izveide vai izmaiņu izdarīšana studiju programmās nav iespējama.

Studējošo pārstāvji parasti piedalās arī konkrētu studiju programmu izstrādē. Programmas “Audiovizuālā un skatuves māksla” izstrādes darba grupā piedalījusies Akadēmijas maģistra programmas “Mākslas” (45212) apakšprogrammas “Teātra māksla” 1. kursa studente Ieva Džindža, kura izvērtēja Programmu no studējošā skatupunkta un sniedza rekomendācijas labākai studiju procesa organizācijai.

Licencēšanai sagatavotā maģistra studiju programma “Audiovizuālā un skatuves māksla” tika atbalstīta Akadēmijas Studiju programmu padomes sēdē 2018. gada 6. februārī (pielikums Nr. 7.), ierosinot izdarīt Programmā dažus precizējumus studiju plānojumā. Precizētā Programma tika apstiprināta Akadēmijas Senāta sēdē 2018. gada 19. februārī (pielikums Nr. 1.).

Svarīgs Programmas pilnveides mehānisms ir studējošo un Akadēmijas absolventu aptaujas.

Studējošo aptaujas tiek organizētas katra studiju kursa noslēgumā – pirms ziemas un pavasara sesijas. Anonīmi vērtēt studiju saturu un organizāciju, kā arī izteikt ierosinājumus tiek aicināti visi studējošie. Datu ieguves metode: anketēšana, anketā iekļautie jautājumi vērsti uz kursa satura, konkrēta docētāja darba un konkrētā kursa norises vides vērtējumu. Vērtējumi tiek ņemti vērā lektoru, docentu, asociēto profesoru un profesoru amatu vēlēšanās, docētāju slodzes veidošanā, kursa aprakstu attīstībā u.c. Akadēmijas katedru vadītāji tiek informēti par pozitīvajiem un negatīvajiem

vērtējumiem, kurus saņēmuši atbilstošās katedras docētāji, docētāji tiek informēti par studentu vērtējumiem individuālās pārrunās. Datu apkopojums tiek publicēts Akadēmijas mājaslapā, rezultāti tiek analizēti akadēmiskā personāla sanāksmēs. Rezultāts: studiju priekšmetu klāsta, satura, apjoma un norises laika izmaiņas programmu attīstības ietvaros, docētāju nomaiņa un jaunu vieslektoru piesaiste atbilstoši studējošo interesēm un vajadzībām. **Absolventu aptaujas** mērķis ir noskaidrot bijušo studējošo viedokli par Akadēmijas studiju kopējo kvalitāti un tās saistību ar absolventu iespējām darba tirgū. Datu devēji: visi absolventi; aptaujas norises laiks: reizi 3 gados. Datu ieguves metode: elektroniskā aptauja, izmantojot elektroniskās aptaujas rīku; anketā iekļautie jautājumi vērsti uz viedokļa izpēti par visu studiju procesu raksturojošiem elementiem, piem., programmā vai apakšprogrammā piedāvātais studiju kursu klāsts, secība, pasniegšanas metodika, vērtēšana, lekciju plānojums, ERASMUS+ iespējas, atgriezeniskā saite starp studiju procesa kvalitātes mērījumiem un studiju procesa uzlabošanu, kā arī par absolventu tālāko izglītību un iespējām darba tirgū, nodarbinātības statusa, nodarbinātības sektora, nozares, darbavietas un amata atbilstību absolvētās studiju programmas vai apakšprogrammas sniegtajām prasmēm un zināšanām. Arī par šīs aptaujas rezultātiem Akadēmijas docētāji tiek informēti individuālās pārrunās, personāla ikgadējās sanāksmēs (informācija par vidējiem vērtējumiem), katedru vadītāji tiek informēti par aptaujā konstatētajiem vērtējumiem, kurus saņēmuši atbilstošās katedras docētāji un programma kopumā. Datu apkopojums tiek publicēts Akadēmijas mājaslapā.

Vērtējumi tiek ņemti vērā Akadēmijas normatīvo aktu izstrādē, studiju programmu un apakšprogrammu struktūras pilnveidē, lekciju plānojumā, lektoru, docentu, asociēto profesoru un profesoru amatu vēlēšanās, docētāju slodzes veidošanā, kursa aprakstu attīstībā u.c.

4. Studiju programmas kvalitātes nodrošināšanas sistēmas raksturojums un novērtējums

Akadēmijas studiju virziena “Mākslas” ietvaros studiju programmu kvalitātes sistēma tiek nodrošināta ar:

- 1) regulāru ārēju kvalitātes novērtēšanu;
- 2) regulāru iekšēju kvalitātes nodrošināšanu un novērtēšanu.

Ārējā kvalitātes novērtēšana. Studiju virziena “Mākslas”¹⁹ un tajā ietilpstošo studiju programmu akreditācija notiek saskaņā ar MK 2015. gada 14.07. Noteikumiem Nr. 407 “Augstskolu, koledžu un studiju virzienu akreditācijas noteikumi”; jauno studiju programmu licencēšana tiek veikta saskaņā ar MK 2015. gada 14.07. Noteikumiem Nr. 408 “Studiju programmu licencēšanas noteikumi”.

Iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēma.

1) Kvalitātes nodrošināšanas politika

Akadēmijas kvalitātes nodrošināšanas sistēma un tās attīstības perspektīvas ir raksturotas Akadēmijas attīstības stratēģijā 2015.-2020. gadam. Augstas studiju procesa kvalitātes nodrošināšana ir Akadēmijas 1. prioritārais rīcības virziens (P1 – skat. Stratēģijas dokuments, 27.-34. lpp.)²⁰.

Par studiju programmu kvalitāti atbild Akadēmijas prorektors akadēmiskajā darbā, katedru vadītāji, programmu direktori, apakšprogrammu un specializāciju vadītāji. Par studiju procesa organizāciju, kvalitātes nodrošināšanu un uzraudzību atbild Akadēmijas Studiju departaments. Studiju procesa kvalitātes analīze un pārraudzība ir Studiju departamenta prioritārā funkcija. Akadēmijas studiju virzienā “Mākslas” īstenotajās studiju programmās un apakšprogrammās katrā studiju gadā tiek īstenoti studiju kvalitātes kontroles pasākumi saskaņā ar Akadēmijas studiju procesu regulējošiem normatīvajiem aktiem un noteikumiem. Atbildīgo struktūrvienību un institūciju pārstāvju izstrādātie studiju kvalitātes uzlabošanas priekšlikumi tiek izskatīti un apstiprināti šādi:

- 1) aktuālās semestra plāna izmaiņas izskata un apstiprina Studiju departaments;
- 2) docētāju sastāva izmaiņas izskata un apstiprina Rektorāta sēdēs;
- 3) programmu vadītāju sastāvu, semestra un sesiju plānojumu, kā arī citas būtiskas izmaiņas aktuālajā studiju plānojumā apstiprina ar prorektora akadēmiskajā darbā rīkojumu;
- 4) patstāvīgās izmaiņas studiju programmās un apakšprogrammās izskata un apstiprina Studiju programmu padomē;
- 5) patstāvīgās izmaiņas studiju programmās izskata un apstiprina Akadēmijas Senāts.

¹⁹ Studiju virziena “Mākslas” akreditācijas lapu skat.: https://static.lka.edu.lv/media/cms_page_media/170/Akreditācijas%20lapa_studiju%20virziens%20M%C4%81kslas.pdf

²⁰ Pieejams: <https://lka.edu.lv/iv/par-akademiju/attistiba/lka-strategija-2015-2020-copy/>

2) Programmu izstrāde un apstiprināšana

Saskaņā ar Akadēmijas normatīvajiem dokumentiem (Senāta nolikums²¹, Nolikums par katedrām²², Nolikums par Studiju programmu padomi²³) studiju programmas un apakšprogrammas tiek izstrādātas Akadēmijas katedrās, saskaņā ar rektora izdotu rīkojumu par programmas izstrādes darba grupu. Studiju programmas un apakšprogrammas, kā arī izmaiņas studiju programmās tiek saskaņotas Studiju programmu padomē. Studiju programmas apstiprina Akadēmijas Senāts. Studiju programmu licencēšana notiek saskaņā ar MK 14.07.2015. noteikumiem Nr. 408 “Studiju programmu licencēšanas noteikumi”.

3) Studentcentrēta mācīšanās, mācīšana un novērtēšana

Akadēmijas programmas tiek veidotas tā, lai studējošie aktīvi iesaistītos studiju procesā – īpaši tas raksturīgs ar māksliniecisko jaunradi saistītajām studiju programmām un studiju kursiem. Vairumā studiju kursu tiek paredzēta prasība studējošo augstam lekciju un nodarbību apmeklējumam – lai varētu kārtot studiju kursa gala pārbaudījumu, studējošajam aktīvi jāpiedalās vismaz 75 % nodarbību. Akadēmijas studiju programmu studijuursos ir liels semināra nodarbību īpatsvars, būtiska nozīme ir arī individuālajām nodarbībām mākslinieciskās jaunradesursos, kā arī atsevišķos teorētiskajosursos. Semināra forma, tāpat arī regulāri pildāmi studiju kursu praktiskie uzdevumi veicina studējošo iesaistību, ieinteresētību un nodrošina viņu spējām un ieguldītajam darbam adekvātu vērtējumu. Ar māksliniecisko jaunradi saistītajos studijuursos daļa tēmu tiek apgūtas meistardarbnīcās, kurās studējošie iemācās teorētiskās zināšanas pielietot praktiski, īstenojot sev interesējošus jaunrades vai pētnieciskus projektus docētāju noteikto tēmu ietvaros.

Programma “Audiovizuālā un skatuves māksla” turpinās Akadēmijas studiju programmās ierasto praksi – vairākos studijuursos, sevišķi tajos, kas saistīti ar māksliniecisko jaunradi, studiju kursa gala atzīmi veido vairāku docētāju sniegtā vērtējuma vidējā atzīme. Studiju procesā īstenojamo jaunrades darbu vērtēšanā parasti piedalās vairāki docētāji – darbu analīze notiek atklāti un studējošā klātbūtnē, gala vērtējumu par kursu atbildīgais docētājs izliek pēc saskaņošanas ar kolēģiem: tā tiek

²¹ LKA Senāta nolikums pieejams:

https://static.lka.edu.lv/media/cms_page_media/170/Sen%C4%81ta_nolikums.pdf

²² LKA nolikums par katedrām pieejams:

https://static.lka.edu.lv/media/cms_page_media/170/Apst_Nolikums_par%20katedram_%2020.03.2017_W3sYS0D.pdf

²³ LKA Studiju programmu padomes nolikums pieejams:

https://static.lka.edu.lv/media/cms_page_media/170/Studiju_programmu_padomes_nolikums.pdf

mazināta studējošo vērtēšanas subjektivitāte. Studiju rezultātu sasniegšanas un vērtēšanas sistēma aprakstīta šī dokumenta sadaļā 4.3.

Ar māksliniecisko jaunradi saistītajās studiju programmās un apakšprogrammās kursa, bakalaura un maģistra darbu izstrādi regulē katrai programmai atbilstoši īpaši nolikumi par jaunrades darbiem. Maģistra studiju programmā “Audiovizuālā un skatuves māksla” gala darbu ievirzi, prasības un izstrādi nosaka Nolikums par maģistra darbiem (Pielikums Nr. 8.).

4) Studentu imatrikulācija, studiju gaita, kvalifikācijas atzīšana un sertifikācija
Tiesības studēt Akadēmijā ir katram Latvijas pilsonim un Latvijas nepilsonim, kā arī ārzemniekam. Lai studētu maģistra studiju programmā, nepieciešams dokumentāri apliecināts un Latvijā atzīts bakalaura akadēmiskais grāds vai otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība, vai tai pielīdzināma augstākā izglītība.

Studējošo uzņemšana Akadēmijā notiek saskaņā ar Akadēmijas Uzņemšanas noteikumiem, ko ik gadu apstiprina Akadēmijas Senāts.²⁴ Uzņemšanas procesu vada ar Akadēmijas rektora rīkojumu apstiprināta Akadēmijas Uzņemšanas komisija. Iestājpārbaudījumu vērtēšanas komisiju sastāvu apstiprina Akadēmijas rektors.

Budžeta vietu skaits katrā studiju programmā tiek noteikts ar Akadēmijas Senāta lēmumu.

Programmā “Audiovizuālā un skatuves māksla” iestājpārbaudījumu ietvaros tiek organizēts radošais konkurss, kura mērķis ir konstatēt reflektanta motivāciju, zināšanas un prasmes izvēlētajā jomā un specializācijā. Radošā konkursa kārtību un vērtēšanas kritērijus nosaka Akadēmijas rīkojums “Par akadēmiskās maģistra studiju programmas “Audiovizuālā un skatuves māksla” iestājpārbaudījumu vērtēšanas kritērijiem” (Pielikums nr. 9).

Klātienē pilna laika studiju programmā studējošie apgūst studiju kursus saskaņā ar programmas realizācijas plānu, veic studiju plānā paredzētos praktiskos darbus un radošos uzdevumus (plašāk par studiju praktisko norisi skat. šī dokumenta sadaļā 4.3.) Informācija par studiju gaitu un studiju pārbaudījumiem pārskatāmā veidā publicēta mājaslapā sadaļā “Studentiem”²⁵. Informācija par iepriekšējās izglītības vai profesionālās pieredzes atzīšanu pārskatāmā veidā publicēta mājaslapā sadaļā “Gribu

²⁴ “Uzņemšanas noteikumi Akadēmiskajā maģistra studiju programmā “Mākslas” Latvijas Kultūras akadēmijā 2018. gadā” pieejami:

https://static.lka.edu.lv/media/cms_page_media/111/APST_Uzn_not_mag_2018_2019_19.03.2018.pdf

²⁵ Pieejams: <https://lka.edu.lv/lv/akademijas-studentiem/>

studēt LKA”²⁶. Studiju gada sākumā tiek izplatīta aktuālā studiju gada “Studējošā rokasgrāmata”²⁷, kur koncentrētā veidā izskaidroti visi ar studiju gaitu saistītie jautājumi.

5) Mācībspēki

Saskaņā ar Akadēmijas Satversmi akadēmiskā personāla tiesības un pienākums ir sekmēt mācību, studiju un pētniecības darba brīvību, pildot savus tiešos darba un studiju pienākumus, kā arī piedaloties Akadēmijas pārvaldes un pašpārvaldes institūciju darbībā atbilstoši Akadēmijas Satversmes sapulces noteiktajai kārtībai un spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem.

Atbilstoši Latvijas tiesību aktiem un Akadēmijas normatīvajiem dokumentiem (Satversme²⁸, Senāta nolikums²⁹, Nolikums par vēlēšanām akadēmiskajos amatos³⁰, Nolikums par profesoru padomi³¹) uz akadēmiskā personāla amatiem tiek izsludināts atklāts konkurss, personāls tiek vēlēts un pārvēlēts uz 6 gadu periodu. Profesoru un asociēto profesoru amatu kandidātu izvērtēšanu un ievēlēšanu veic Profesoru padome. Docentu, lektoru, asistentu amatu kandidāti tiek izvērtēti un ievēlēti Senāta sēdēs. Saskaņā ar "Nolikumu par akadēmiskā personāla darba apjomu, darba algas noteikšanu, darba izpildes novērtēšanu un materiālo stimulēšanu Latvijas Kultūras akadēmijā" (pielikums Nr.10) ik gadu tiek veikta akadēmiskā personāla novērtēšana: docētājus vērtē katedras vadītājs, katedras vadītāju un prorektoru – rektors, rektoru – Satversmes sapulce, noklausoties rektora sniegto gada pārskatu. Darba izpildes rezultātu kritēriji: darbs ar studējošajiem kontaktstundās un ārpus tām, ņemot vērā studējošo sniegto vērtējumu; docētāja kompetences; veiktais zinātniski pētnieciskā un mākslinieciskās jaunrades darba apjoms un tā atbilstība Akadēmijas stratēģijai; izvirzīto individuālo mērķu un uzdevumu izpilde.

Docētāji ik gadu sniedz atskaides par savu zinātnisko un māksliniecisko darbību. Docētāju darba apjoms un formas tiek atspoguļoti Akadēmiskā personāla slodzes kartē, ko sagatavo katedrās, un apstiprina prorektors akadēmiskajā darbā. Akadēmijā tiek īpaši veicināta docētāju zinātniski pētnieciskā darbība un Akadēmijas stratēģijai

²⁶ Pieejams: <https://lka.edu.lv/lv/gribu-studet-akademija/>

²⁷ Pieejams: <https://lka.edu.lv/lv/akademijas-studentiem/studiju-informacija/studenta-rokasgramata/>

²⁸ Pieejams: https://static.lka.edu.lv/media/cms_page_media/170/LKA%20Satversme.PDF

²⁹ Pieejams: https://static.lka.edu.lv/media/cms_page_media/170/Sen%C4%81ta_nolikums.pdf

³⁰ Pieejams:

https://static.lka.edu.lv/media/cms_page_media/170/Nolikums_veles_akad_amatos_2012.pdf

³¹

Pieejams: [https://static.lka.edu.lv/media/cms_page_media/170/APST_Prof_pad_nolik_2015_5maijs%20\(2\).pdf](https://static.lka.edu.lv/media/cms_page_media/170/APST_Prof_pad_nolik_2015_5maijs%20(2).pdf)

atbilstoša mākslinieciskā jaunrade, tāpat arī metodisko materiālu izstrāde studiju procesam – šo darbu apjoms tiek iekļauts docētāja slodzē un apmaksāts.

6) Mācību resursi un atbalsts studējošajiem

Akadēmija ir valsts finansēta augstskola, kuras pamatbudžeta ieņēmumi 2018. gadam plānoti 2 665 040 eiro apmērā. Valsts dotācija daļēji sedz minimālās studiju procesa nodrošināšanas izmaksas: personāla atalgojumu, telpu nomu, komunālos maksājumus u.c.

Līdzās tiešajai budžeta dotācijai Akadēmija aktīvi piesaista papildu līdzekļus gan zinātniskajai darbībai paredzētajos valsts un atbalsta fondu finansēšanas konkursos, gan kultūras projektu konkursos. Audiovizuālās un skatuves mākslas studiju programmām un apakšprogrammām, t.sk. licencēšanai iesniegtajai maģistra studiju programmai “Audiovizuālā un skatuves māksla” īpaši nozīmīgs ir projekts “Latvijas Kultūras akadēmijas un Latvijas Kultūras koledžas STEM studiju programmu modernizēšana” (Nr. 8.1.1.0/17/I/014). Projekta mērķis ir palielināt modernizēto STEM studiju programmu skaitu radošo industriju (tai skaitā audiovizuālās mākslas) jomā Latvijas Kultūras akadēmijā un Latvijas Kultūras koledžā. Projekta ietvaros paredzēts modernizēt programmas ar STEM saistītajās jomās atbilstoši tautsaimniecības attīstības vajadzībām Latvijā un Eiropā: kultūras un mākslas, t.sk. skatuves mākslas un audiovizuālās mākslas nozarēs. 2018.-2019. gadā projekta ietvaros Akadēmijas studiju process un studējošie audiovizuālās un skatuves mākslas programmās tiks nodrošināti ar modernu tehnisko bāzi: filmēšanas tehniku 229 000 eiro vērtībā; skaņu tehniku 49 000 eiro vērtībā; gaismu aparatūru 67 000 eiro vērtībā; datortehniku un programmām 98 443 eiro vērtībā u.c.

Projekta ietvaros iegādājamās un jau šobrīd Akadēmijas rīcībā esošās filmēšanas tehnoloģijas un skatuves mākslas tehnika atrodas speciāli aprīkotās glabātuvēs Akadēmijas telpās un par tām atbild Nacionālās filmu skolas tehnikas pārzinis Elijas ielā 17 un Uzvedumu daļas tehniskais speciālists Akadēmijas Teātra mājā “Zirgu pasts”, Dzirnavu ielā 46. Akadēmijas speciālisti regulē tehnikas izsniegšanu studējošajiem, apmāca, kā ar to rīkoties, ir atbildīgi par tehnikas saglabātību un drošību. Pirms tehnikas lietošanas studējošie apgūst darba drošības instrukcijas.

Studiju un zinātniskās darbības bāzi studējošajiem nodrošina Akadēmijas bibliotēka, kas atrodas Akadēmijas ēkā Ludzas ielā 24 un tās personāls – bibliotēkas vadītāja un bibliotekāri. Akadēmijas bibliotēkā pieejams plašs mākslas, humanitāro un sociālo zinātņu literatūras klāsts 41 970 vienību apjomā. 2015. gadā Akadēmijas Bibliotēka

veica virkni pasākumu savas darbības pilnveidošanai, veica krājuma inventarizāciju, darbinieki piedalījās dažādos profesionālās kvalifikācijas celšanas pasākumos, sāka abonēt EBSCO nacionālo elektronisko resursu paketi, tāpēc Akadēmija pieteica atkārtotu Bibliotēkas izvērtēšanu atbilstībai akreditācijas nosacījumiem. Ar Latvijas Bibliotēku padomes 2015. gada 2. decembra sēdes lēmumu Akadēmijas Bibliotēka tika akreditēta un tai piešķirts vietējās nozīmes bibliotēkas statuss. Sadarbības līgums starp Akadēmiju un Latvijas Nacionālo bibliotēku (skat. pielikumu Nr. 11) paredz, ka LNB piedāvā Akadēmijas studējošajiem mūsdienīgu prasībām atbilstoši aprīkotas telpas, kā arī aparāturu ar profesionālu datorgrafikas, fotoapstrādes, skaņas, audio failu apstrādes programmatūru LNB audiovizuālajā lasītavā un skaņu ierakstu studijā. LNB piedāvā arī jaunākās grāmatas un filmas.

7) Informācijas vadība

Akadēmijas Attīstības stratēģijā 2015.–2020. gadam kā 1. prioritāte izvirzīts uzdevums nodrošināt augstu studiju procesa kvalitāti. Plānošanas dokumentā uzskaitīti pasākumi, kas veicami, lai nodrošinātu studiju kvalitātes uzturēšanu un uzlabošanu.

Sasniegto rezultātu novērtēšanai iestrādāti rezultatīvie rādītāji, kurus regulāri pārskata un izvērtē.

Šim uzdevumam Akadēmija veic regulāras un sistematizētas informācijas uzkrāšanas un datu analīzes darbības, kas attiecas arī uz akadēmisko maģistra studiju programmu “Audiovizuālā un skatuves māksla”, analizējot:

- studiju procesa datus;
- zinātniskās un radošās darbības datus;
- starptautiskās sadarbības un mobilitātes rādītājus;
- finansējuma datus;
- absolventu nodarbinātības datus;
- citus datus pēc pārraugošo un sadarbības institūciju pieprasījuma.

Akadēmija studiju procesa nodrošināšanai lieto nepieciešamās informācijas uzkrāšanas un uzglabāšanas sistēmu Latvijas Augstskolu Informatīvā Sistēma (LAIS).

Saskaņā ar normatīvo aktu prasībām Akadēmija reģistrē nepieciešamo informāciju Valsts izglītības informācijas sistēmā Studējošo reģistrā (VIIS) un Nacionālajā zinātniskās darbības informācijas sistēmā (NZDIS).

8) Sabiedrības informēšana

Akadēmijas Komunikācijas un starptautiskās sadarbības departaments, pamatojoties uz

nolikumā³² noteiktajām funkcijām un atbilstoši LR normatīvajiem dokumentiem, publicē skaidru, precīzu, objektīvu informāciju par darbību un realizētajām studiju programmām, uzņemšanas atlases kritērijiem, studiju rezultātiem Akadēmijas mājaslapā, sadaļā “Studijas”³³.

Katru gadu departaments izstrādā mārketinga plānu, ko apstiprina vadības līmenī, pamatojot iecerētās komunikācijas un mārketinga aktivitātes, kas nodrošina sabiedrību ar sistemātisku, kā arī kampaņveida informēšanu, izmantojot integrēto mārketinga komunikāciju (sabiedrisko attiecību, mārketinga un reklāmas metodes).

Aktuālo informāciju par absolventu nodarbinātību publicē Akadēmijas mājaslapas sadaļā “Aptaujas”³⁴.

Paralēli Akadēmijas Komunikācijas un starptautiskās sadarbības departaments plāno un organizē ieinteresēto pušu izglītošanas un informēšanas aktivitātes Akadēmijas telpās (Informācijas diena, Mūzu akadēmija u.c.) un izbraukuma formās (Akadēmijas vēstnešu kustība), kā arī piedalās aktivitātēs (karjeras izstādes, karjeras dienas, semināri utt.), kuras īsteno citas iestādes, organizācijas un uzņēmumi, savas kompetences ietvaros pārstāvēt tajās Akadēmiju.

Aktuālo informāciju par studijām, radošām un pētnieciskām aktivitātēm Komunikācijas un starptautiskās sadarbības departaments izplata arī specializēti noteiktai auditorijai – informācijas objekta mērķgrupai. Kopumā Akadēmijas datubāzē ir apmēram 5000 kontaktu, ko veido kultūras centru, pašvaldību kultūras pārvalžu, Latvijas augstākās izglītības iestāžu, bibliotēku, kinoteātru, radošo kolektīvu, koncertorganizāciju, kultūrizglītības (mūzikas un mākslas) skolu, kultūrvēsturisku vietu, muzeju, mākslas salonu un galeriju, NVO, pašvaldību, radošo rezidenču, radošo industriju inkubatoru u.c. darbinieku e-pasti.

Informācija par Akadēmijas aktivitātēm gan centralizēti, gan decentralizēti (gandrīz katram radošo specializāciju kursam ir sava mājaslapa sociālajā tīklā *Facebook*) tiek izplatīta sociālo tīklu platformās *Facebook* (Akadēmijas konts: <https://www.facebook.com/LKAkademija>, gandrīz 4650 sekotāji; Teātra mājas “Zirgu pasts” konts: <https://www.facebook.com/ZirguPasts>, vairāk nekā 4700 sekotāji), *Twitter* (<https://twitter.com/LKAkademija>, 3212 sekotāji) un *Youtube*

³²

Pieejams:https://static.lka.edu.lv/media/cms_page_media/170/Komun_Starpt_depart_Nolik_apstipr_2015_19okt.pdf

³³ Pieejams: <https://lka.edu.lv/lv/gribu-studet-akademija/studijas/>

³⁴ <https://lka.edu.lv/lv/par-akademiju/aptauja/>

(<https://www.youtube.com/user/LKAkademija>, 101 abonents).

Divas reizes gadā elektroniski tiek informēti Akadēmijas partneri (šobrīd kopumā 104 citu valstu augstskolas) par piedāvātajiem studiju kursiem/programmām svešvalodās un šī informācija tālāk tiek izplatīta partneraugstskolās studējošajiem. Reizi gadā Akadēmija piedalās starptautiskajā kongresā un izstādē ERACON.

9) Programmu apsekošana un regulāra pārbaude

Par studiju programmu īstenošanu, pārbaudi un programmu satura kvalitāti tieši atbildīgas ir Akadēmijas katedras. Katedru ierosinājumi programmu izmaiņām tiek izskatīti Studiju programmu padomē, jaunas programmas apstiprina Akadēmijas Senāts.

Viens no svarīgākajiem programmu kvalitātes kontroles mehānismiem ir Akadēmijas studējošo un absolventu aptaujas – skat. šī dokumenta punktu 2.3.

Par konkrētu programmu un apakšprogrammu kvalitāti secinājumus ļauj izdarīt arī abiturientu aptauja, kurā katra studiju gada beigās tiek konstatēts programmas absolventu viedoklis par konkrēto programmu vai apakšprogrammu kopumā. Datu devēji: 3. vai 4. kursa bakalaura programmu vai apakšprogrammu beidzēji, 2. kursa maģistranti un 3. kursa doktoranti; aptaujas norises laiks: katra studiju gada pavasara semestra noslēgumā (jūnijā) pēc bakalaura un maģistra darba aizstāvēšanas par studiju pieredzi visā studiju garumā. Datu ieguves metode: elektroniskā aptauja, izmantojot elektroniskās aptaujas rīku; anketā iekļautie 16 jautājumi vērsti uz viedokļa izpēti par programmas vai apakšprogrammas konkrētiem elementiem (tajā iekļautajiem studiju kursiem, patstāvīgā darba un kontaktnodarbību proporciju, apakšprogrammas stipro un vājo pušu novērtējums u.c.). Datus izmanto Studiju departaments, studiju programmu direktori un programmu un apakšprogrammu vadītāji studiju satura pilnveidē, studiju procesa plānošanā, darba devēju iesaistes organizēšanā u.c. Rezultāts: studiju kursu klāsta, satura, apjoma un norises laika izmaiņas programmu attīstības ietvaros, docētāju maiņa un vieslektoru piesaiste.

Ņemot vērā valsts kultūrpolitikas nostādnes, Eiropas augstākās izglītības tendences, situāciju darba tirgū, studējošo un absolventu viedokli, darba devēju ieteikumus, u.tml., pēdējos gados Akadēmijas studiju programmu struktūra un saturs tiek būtiski pilnveidoti. Atbilstoši studējošo interesēm un Eiropā dominējošajām studiju programmu attīstības tendencēm konsolidējot un precizējot četrgadīgās akadēmiskās bakalaura studiju programmas “Mākslas” (43212) apakšprogrammas, Akadēmijas

īstenotā studiju virziena “Mākslas”³⁵ ietvaros izveidotas un licencētas trīs jaunas trīsgadīgas bakalaura studiju programmas:

2015. gadā – akadēmiskā bakalaura studiju programma “Laikmetīgās dejas māksla” (43212, Licence Nr. 04066-4³⁶);

2016. gadā – akadēmiskā bakalaura studiju programma “Audiovizuālā māksla” (43213, Licence Nr. 04066-5³⁷);

2017. gadā – Latvijas Kultūras akadēmijas un Rīgas Tehniskās universitātes kopīgā akadēmiskā bakalaura studiju programma “Radošās industrijas” (43217, Licence Nr. 04066-6³⁸).

Licencei iesniegtā akadēmiskā maģistra studiju programma “Audiovizuālā un skatuves māksla” (45213) ir turpinājums un apliecinājums Akadēmijas veiktajam darbam programmu izvērtēšanā, ņemot vērā jaunākās tendences audiovizuālās un skatuves mākslas jomu attīstībā, studējošo vēlmes, intereses un vajadzības, Akadēmijas studiju vides attīstību – akadēmiskā un tehniskā atbalsta personāla pieejamību, telpu un tehnoloģiju nodrošinājumu.

Pielikums Nr. 12. – tabula ar apkopotu informāciju – ESG sistēmas nodrošināšana Programmas ietvaros.

5. Informācija par studējošo iespējām turpināt studijas citā studiju programmā vai augstskolā

Programmas “Audiovizuālā un skatuves māksla” pārtraukšanas gadījumā studējošajiem būs iespējams turpināt studijas Biznesa, mākslas un tehnoloģiju augstskolas “RISEBA” maģistra studiju programmā “Jaunie mediji un audiovizuālā māksla” (vienošanās starp LKA un RISEBA par savstarpējo saistību uzņemšanos studiju programmu realizēšanas nodrošināšanā – pielikums Nr. 13). Studējošos par šo iespēju informēs programmas direktore un informācija tiks publicēta programmas aprakstā Akadēmijas mājas lapā.

³⁵ Studiju virziena “Mākslas” akreditācijas lapu skat.:

https://static.lka.edu.lv/media/cms_page_media/170/Akreditācijas%20lapa_studiju%20virziens%20m%C4%81kslas.pdf

³⁶ Pieejams: https://static.lka.edu.lv/media/cms_page_media/170/licence-bak-progr-laikm-dej-maksla.PDF

³⁷ Pieejams:

https://static.lka.edu.lv/media/cms_page_media/170/Licence%20par%20audiovizu%C4%81lo%20m%C4%81kslu_XLKguJV.pdf

³⁸ Pieejams: https://static.lka.edu.lv/media/cms_page_media/170/Licence_Radosas.industrijas.PDF

3. daļa: Studiju programmas resursi un nodrošinājums

1. Informācija par finanšu resursiem, kas nepieciešami studiju programmas īstenošanai
Programma tiks finansēta no Latvijas Kultūras akadēmijai piešķirtās valsts budžeta dotācijas, Akadēmijai piešķirtā snieguma finansējuma, studējošo mācību maksas, kā arī no Eiropas Savienības un Latvijas izglītības un jaunrades fondu konkursa kārtībā piešķirtajiem līdzekļiem akadēmiskā personāla un studējošo mobilitātei, praksēm, meistardarbnīcām, jaunrades darbiem u.c.

Programmas izmaksas rēķinātas atbilstoši Ministru kabineta 2006. gada 12. decembra Noteikumiem Nr. 994 “Kārtība, kādā augstskolas un koledžas tiek finansētas no valsts budžeta līdzekļiem” un MK noteiktajām studiju vietas bāzes izmaksām. Programmas gatavošanas brīdī spēkā esošā studiju vietas bāzes izmaksa ir 1458,51 eiro³⁹. Saskaņā ar minēto Noteikumu Nr. 994 13. punktu studiju izmaksu koeficients maģistra studiju programmām ir pusotras reizes lielāks nekā šo noteikumu 1. pielikumā attiecīgajai izglītības tematiskajai jomai noteiktā studiju izmaksu koeficientu vērtība. Saskaņā ar Noteikumu 1. pielikuma 28. punktu optimālais finansējums vienai maģistra studiju vietai izglītības tematiskajā jomā “Audiovizuālā mediju māksla” ir 9844,94 eiro gadā (izglītības tematiskās jomas koeficients 4,5 un maģistra studiju koeficients 1,5), minimālais finansējums – 8532,28 eiro gadā (izglītības tematiskās jomas koeficients 3,9 un maģistra studiju koeficients 1,5).

Studējošo uzņemšana Programmā plānota katru gadu saskaņā ar Akadēmijas Uzņemšanas noteikumiem, ko apstiprina Akadēmijas Senāts. Optimālais studējošo skaits Programmā kopā 30-45 cilvēku jeb 10-15 studējošo katrā Programmas tematiskajā jomā (audiovizuālā māksla, teātra māksla, laikmetīgās dejas māksla). Studiju maksa studējošajiem par fizisku vai juridisku personu līdzekļiem 2018./2019. gadam noteikta 1900 eiro gadā.

Programmas struktūra veidota tā, lai bez lieliem Akadēmijas papildu finanšu ieguldījumiem studējošajiem būtu iespēja izraudzīties vienu no specializācijām – teorija, dramaturģija, teātra režija, filmu režija, horeogrāfija, filmu operatora māksla, aktiera māksla, producēšana. Specializāciju studējošo optimālais skaits ir 3-5 studējošie, taču nepieciešamības gadījumā tiks nodrošinātas arī individuālas studijas izvēlētajā specializācijā. Studiju gaitā studējošajam ir iespējas mainīt izvēlēto specializāciju, ja tiek izpildītas citā specializācijā apgūstamo studiju minimālās

³⁹ Pieejams: <http://www.izm.gov.lv/lv/aktualitates/2660-izm-tiks-paaugstinats-studiju-vietas-bazes-finansejums-un-saglabats-valsts-finanseto-budzeta-vietu-skaitis>

prasības, kuras nosaka Programmas direktors saziņā ar specializācijas vadītāju un prorektoru akadēmiskajā darbā.

Programmas pirmajā gadā plānots uzņemt ne mazāk kā 15 studējošos par valsts budžeta līdzekļiem, un 20 studējošos par fizisko vai juridisko personu līdzekļiem. Rēķinot studiju vietas izmaksas ar minimālo MK noteikto koeficientu, programmas izdevumi 35 studējošajiem vienā studiju gadā ir 298 630 eiro, plānotie ieņēmumi no studiju maksas – 38 000 eiro.

MK Noteikumi Nr. 994 “Kārtība, kādā augstskolas un koledžas tiek finansētas no valsts budžeta līdzekļiem”, detalizēti norādot elementus, kas veido studiju vietas izmaksas, tomēr neparedz ar katras studiju programmas specifiku saistītas papildu izmaksas. Programmā “Audiovizuālā un skatuves māksla” papildu izdevumi galvenokārt paredzami saistībā ar studiju procesā plānoto jaunrades darbu, īpaši maģistra darbu īstenošanu. Pēc līdzšinējās pieredzes, viena pētniecībā balstīta maģistra jaunrades darba (filma, izrāde, performance) izmaksas ir 3 000-15 000 eiro. Līdz šim 50-70 % jaunrades darba finansējuma nosedzis Akadēmijas pašas ieguldījums, kas veidojas no Akadēmijas esošās materiāltehniskās bāzes un personāla resursu izmantošanas (tehnika, telpas, aparātūra, programmatūra, atbalsta personāls, citu studējošo iesaiste) darbu ražošanas un pēcapstrādes posmos.

Sākot ar 2018./2019. gadu Akadēmijas pašas ieguldījums tiks kāpināts līdz 80-85 % no nepieciešamā finansējuma, gan saistībā ar papildu telpu, t.sk. filmēšanas paviljonu, iekārtošanu Rīgā, Elijas ielā 17, gan ar tehnoloģiskās bāzes būtisku uzlabojumu, ko nodrošina darbības programmā “Izaugsme un nodarbinātība” 8.1.1. specifiskā atbalsta mērķa “Palielināt modernizēto STEM, tajā skaitā medicīnas un radošās industrijas, studiju programmu skaitu” Latvijas Kultūras akadēmijai (tai skaitā Latvijas Kultūras akadēmijas Latvijas Kultūras koledžai) piešķirtais finansējums Akadēmijas projektam “Latvijas Kultūras akadēmijas un Latvijas Kultūras koledžas STEM studiju programmu modernizēšana” (Nr. 8.1.1.0/17/I/014) – 670 808 eiro apmērā.

Pārējie nepieciešamie finanšu līdzekļi tiek piesaistīti papildus: konkursa kārtībā no jaunrades atbalsta fondiem, no sponsoriem u.c. Programmā plānoto jaunrades darbu īstenošanā Akadēmijai ir gadu desmitiem ilga pieredze papildus finansējuma un arī materiāltehniska atbalsta piesaistīšanā – no Valsts kultūrkapitāla fonda, Rīgas domes kultūras projektu konkursiem, citām pašvaldībām, privātajām organizācijām, starptautiskiem atbalsta fondiem u.c. Akadēmijas līdzšinējā praksē audiovizuālās un

skatuves mākslas maģistra darbu īstenošanai konkursa kārtībā izdevies piesaistīt aptuveni 30 000 eiro naudas līdzekļu gadā, kā arī iegūt tehnisku u.c. atbalstu.

Konkursa kārtībā 3-8 pētniecībā balstīto maģistra jaunrades darbu ieceru īstenošanai tiek piešķirtas Akadēmijas stipendijas no snieguma finansējuma līdzekļiem aptuveni 1000 eiro apmērā vienam studējošajam.

2. Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku raksturojums un novērtējums
Programmas specifika nosaka, ka tās īstenošanai tiek piesaistīti gan akadēmiskie docētāji, gan nozares speciālisti ar lielu praktisku pieredzi un autoritāti.

Atbilstoši Latvijas tiesību aktiem un Akadēmijas normatīvajiem dokumentiem uz akadēmiskā personāla amatiem tiek izsludināts atklāts konkurss, personāls tiek vēlēts un pārvēlēts uz 6 gadu periodu. Profesoru un asociēto profesoru amatu kandidātu izvērtēšanu un ievēlēšanu veic Akadēmijas Profesoru padome, kas darbojas saskaņā ar Nolikumu⁴⁰. Profesoru un asociēto profesoru amatu kandidātu izvērtēšana notiek atbilstoši 2001. gadā izdotajiem MK noteikumiem Nr. 391 “Profesora un asociētā profesora amata pretendenta zinātniskās un pedagogiskās kvalifikācijas novērtēšanas kārtība”. Docentu, lektoru un asistentu amata kandidātu vērtēšana notiek Akadēmijas Senāta sēdē, atbilstoši Senāta nolikumam⁴¹, un Senāta darba reglamentam.

Vērtējot amatu kandidātus ar māksliniecisko jaunradi saistītās studiju programmās, īpaša vērība tiek pievērsta kandidātu jaunrades darba pieredzei, viņu ieguldījumam Latvijas mākslinieciskajā kultūrā. Atvērtās lekcijās, kas tiek organizētas pirms vēlēšanām, tiek pārbaudīta un analizēta pretendentu spēja savas zināšanas un prasmes nodot studējošo auditorijai.

Programmas “Audiovizuālā un skatuves māksla” īstenošanā ir iesaistīti 23 docētāji (Programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku saraksts.- pielikums Nr.14.). No tiem 17 ievēlēti Akadēmijā pamatdarbā. Atbilstoši Augstskolu likuma 55. panta 3. apakšpunkta prasībām programmas īstenošanā iesaistīti Akadēmijā pamatdarbā ievēlēti 8 profesori un 3 asociētie profesori. No 23 docētājiem 9 ir ar zinātņu doktora grādu, t. sk. 5 ar mākslas zinātņu doktora grādu. Četriem programmā iesaistītajiem profesoriem dokumenta gatavošanas brīdī ir Latvijas Zinātnes padomes eksperta tiesības (prof. Rūta Muktupāvela, prof. Anda Laķe, prof. Daina Teters, prof. Inga

⁴⁰ Pieejams:

[https://static.lka.edu.lv/media/cms_page_media/170/APST_Prof_pad_nolik_2015_5maijs%20\(2\).pdf](https://static.lka.edu.lv/media/cms_page_media/170/APST_Prof_pad_nolik_2015_5maijs%20(2).pdf)

⁴¹ Pieejams: https://static.lka.edu.lv/media/cms_page_media/170/Sen%C4%81ta_nolikums.pdf

Pērkone-Redoviča).

Erasmus+, Fulbrighta un Nordplus stipendiju programmu ietvaros plānota citu valstu profesionāļu piesaiste atsevišķu studiju kursu docēšanā, specializāciju studijuursos tiks plānotas arī meistardarbnīcas vietējo nozares speciālistu vadībā.

Akadēmijas docētāju pētnieciskā un mākslinieciskās jaunrades aktivitāte ir augsta – faktiski Akadēmijas studiju procesā tiek iesaistīti Latvijā nozīmīgākie savu jomu pētnieki un mākslinieki. Kā rāda pielikumā nr. 16. pievienotais pārskats par Programmā iesaistīto mācībspēku sniegumu pēdējos 6 gados (2012-2017), tapušas vairāk kā 100 zinātniskas publikācijas, t.sk. monogrāfijas un raksti kolektīvās monogrāfijās (1 individuāla, 6 kolektīvas monogrāfijas), raksti recenzētos zinātniskos rakstu krājumos, kas iekļauti *Web of Science*, *IPSA*, *EBSCO*, *CEEOL* datu bāzēs.

Pārskata periodā 3 no Programmā iesaistīto docētāju publikācijām indeksētas arī Scopus datu bāzē. 2018. gada martā iznācis Scopus datu bāzē indeksēts rakstu krājums “Canadian Review of Comparative Literature/ Revue Canadienne de Littérature Comparée”

<https://journals.library.ualberta.ca/crci/index.php/crci/announcement/view/345>, kurā publicēti prof. Ingas Pērkones-Redovičas un asoc. prof. Līgas Ulbertes raksti, tādējādi Scopus datu bāzē indeksēto rakstu skaits pieaudzis vēl par 2 vienībām.

Programmā iesaistītie docētāji piedalās arī Akadēmijas īstenotajos fundamentālo un lietišķo pētījumu projektos, t.sk. Valsts pētījumu programmā 2014.-2017. gadam “Latvijas kultūras tradīciju ilgtspēja inovatīvā vidē”/Habitus (programmas vadītāja – Akadēmijas rektore Dr. art. Rūta Muktupāvela), ES pētniecības un inovāciju programmas “Apvārsnis 2020” finansēto projektu humanitāro un mākslas zinātņu jomā “CoHERE” u.c.

Programmā iesaistīto docētāju māksliniecisko jaunradi apliecina vairāk kā 200 pārskatā iekļautu aktivitāšu – filmas, teātra izrādes, laikmetīgās dejas iestudējumi, vietēju un starptautisku meistardarbnīcu vadība audiovizuālajā un skatuves mākslā, festivālu organizēšana un vadība, u.c. Programmā iesaistīto docētāju nozīmi mākslinieciskajā kultūrā apliecina arī saņemtie apbalvojumi: piemēram, docents Elmārs Senkovs saņēmis “Spēlmaņu nakts” galvenās balvas 2012./13., 2013./ 14., 2014./15. gada sezonā; profesore Olga Žitluhina saņēmusi balvu par gada sasniegumu laikmetīgajā dejā 2014./2015. gada sezonā; profesors Pēteris Krilovs saņēmis nacionālo kino balvu “Lielais Kristaps” par gada labāko dokumentālo filmu 2014. gadā, asoc. profesors Dāvis Sīmanis saņēmis Kairas Starptautiskā kinofestivāla un Rīgas starptautiskā filmu

festivāla galvenās balvas par spēlfilmu “Pelnu sanatorija” 2016. gadā; vieslektore Liene Linde 2017. gadā atzīta par vienu no 10 daudzsološākajiem jauniešiem režisoriem Eiropā un piedalījies Karlovi Vari Starptautiskajā filmu festivālā 2017. gadā; režisors un operators Andrejs Verhoustinskis saņēmis nacionālo kino balvu par gada labāko dokumentālo īsfilmu “Lidija” 2017. gadā u.d.c. (Programmas mācībspēku radošās un zinātniskās biogrāfijas (Curriculum Vitae) skatīt pielikumā Nr. 15.).

3. Informācija par studiju programmas īstenošanā iesaistītajām struktūrvienībām un nepieciešamo palīgpersonālu

Programmu kopīgi izstrādājušas un īsteno Akadēmijas Skatuves mākslas katedra un Audiovizuālās mākslas katedra. Katedru un katedru vadītāju darbības mērķus un funkcijas nosaka Akadēmijas Nolikums par katedrām. Katedra ir Akadēmijas struktūrvienība, kuras mērķis ir nodrošināt kvalitatīvu studiju, zinātnisko un mākslinieciskās jaunrades darbību, pārstāvēt Akadēmijas īstenota studiju virziena stratēģisko specializāciju un apvienojot tās īstenošanā iesaistīto Akadēmijas akadēmisko personālu. Katedru funkcijās ietilpst Akadēmijas stratēģiskajiem mērķiem atbilstošu studiju programmu, apakšprogrammu, specializāciju un studiju kursu veidošana un to kvalitatīva īstenošana, katedras kompetencē esošo studiju kursu satura apstiprināšana, akadēmiskā personāla kvalifikācijas izaugsmes veicināšana u.c. Ar studiju saturu un organizāciju saistītie jautājumi, ja tie atbilst katedru kompetencei, tiek izvirzīti un apspriesti katedras sēdēs. Jautājumi, kas pārsniedz katedras kompetenci un skar Akadēmijas stratēģisko virzību kopumā, tiek izskatīti Studiju programmu padomē un iesniegti izskatīšanai Akadēmijas Senātā.

Skatuves mākslas katedru vada asociētā profesore Mg. art. Zane Kreicberga, kas ir Senāta apstiprināta Programmas “Audiovizuālā un skatuves māksla” direktore. Programmas direktora pienākumus un tiesības nosaka “Nolikums par studiju programmu direktoriem, apakšprogrammu vadītājiem un specializāciju vadītājiem Latvijas Kultūras akadēmijā”⁴². Programmas direktors sadarbībā ar Akadēmijas prorektoru akadēmiskajā darbā veido Programmas stratēģiju, nodrošina Programmas vadību, risina konkrētos ar studijām saistītos jautājumus, atbild par Programmas zinātnisko, radošo un metodisko nodrošinājumu. Programmā plānotajām

⁴² Pieejams:

https://static.lka.edu.lv/media/cms_page_media/170/studprogrdir_apaksprogrvad_nolikums.pdf

specializācijām tiks apstiprināti specializāciju vadītāji no Audiovizuālās mākslas katedras un Skatuves mākslas katedras docētāju vidus.

Programmas īstenošanā iesaistīts Skatuves mākslas katedras un Audiovizuālās mākslas katedras personāls:

- 1) Skatuves mākslas katedras vadītājs: nodrošina ar skatuves mākslas jomu un specializācijām saistīto studiju kursu izstrādi un īstenošanu, kvalificēta akadēmiskā personāla piesaisti, skatuves mākslas meistardarbnīcu organizēšanu, ar skatuves mākslu saistīto maģistra darbu izstrādi u.c., sadarbojas ar Audiovizuālās mākslas katedras vadītāju programmas kopīgo studiju kursu un jaunrades procesa izstrādē un īstenošanā;
- 2) Audiovizuālās mākslas katedras vadītājs: nodrošina ar audiovizuālās mākslas jomu un specializācijām saistīto studiju kursu izstrādi un īstenošanu, kvalificēta akadēmiskā personāla piesaisti, audiovizuālās mākslas meistardarbnīcu organizēšanu, ar audiovizuālo mākslu saistīto maģistra darbu izstrādi u.c., sadarbojas ar Skatuves mākslas katedras vadītāju programmas kopīgo studiju kursu un jaunrades procesa izstrādē un īstenošanā; kārto katedras lietvedību;
- 3) Skatuves mākslas katedras vadītāja palīgs: nodrošina informācijas apriti starp studentiem, administratīvo personālu, struktūrvienībām un katedrai piesaistītajiem docētājiem; plāno studiju darbu un telpu izmantojumu – lekcijas, praktiskās un individuālās nodarbības, kā arī saskaņo studiju procesu un Akadēmijas publisko pasākumu plānu; kārto katedras lietvedību un saraksti u.c.;
- 4) Akadēmijas Nacionālās skolas filmu producers: nodrošina ar Akadēmijas studiju procesu saistīto jaunrades darbu (filmas, meistarklases, skates u.c.) projektu sagatavošanu un rūpējas par papildus finansējuma piesaisti projektiem, koordinē studiju procesā veidājamo audiovizuālo darbu uzņemšanu un izrādīšanu;
- 5) Akadēmijas Nacionālās skolas filmu tehnikas pārzinis: nodrošina tehnisko atbalstu ar audiovizuālo mākslu saistītajām studiju programmām, pārzina audiovizuālo studiju tehnisko bāzi – uzņemšanas un montāžas aparāturu, filmēšanas paviljona tehnisko aprīkojumu, rekvizītus un dekorācijas, veic tehnikas uzskaiti un elementāro apkopi, veido grafiku paviljona un montāžas iekārtu izmantojumam; izdod un saņem studiju procesam nepieciešamo aparāturu, ziņo par nepieciešamajiem tehnikas uzlabojumiem, veicamajiem remontiem;
- 6) Akadēmijas Teātra mājas “Zirgu pasts” uzvedumu daļas tehniskais speciālists un gaismošanas speciālists: nodrošina tehnisko atbalstu ar skatuves mākslu saistītajām

studiju programmām, pārziņā tehnisko bāzi “Zirgu pastā”, instruē studējošos par tehniskās aparatūras un telpu lietošanas noteikumiem, izdod un saņem studiju procesam nepieciešamo aparatūru, ziņo par nepieciešamajiem tehnikas uzlabojumiem, veicamajiem remontiem.

Programmā ir integrēts mākslas zinātņu studiju kursu klāsts, ko nodrošina Akadēmijas Kultūras teorijas un vēstures katedra.

Studiju procesa plānošana un studiju dokumentācijas sagatavošana tiek īstenota sadarbībā ar Studiju departamentu. Studiju departamenta darbinieki pārrauga studējošo līgumu slēgšanu, studējošo sekmes, stipendiju piešķiršanu, sagatavo informāciju par studiju maksājumiem u.c. Studiju programmas īstenošanā iesaistītais Akadēmijas Studiju departamenta palīgpersonāls: studiju departamenta vadītājs atbild par studiju programmu realizāciju Akadēmijā, studiju procesa uzraudzību; Studiju departamenta vadītāja vietnieks darbā ar studējošajiem pārrauga studējošo līgumu slēgšanu, nodrošina stipendiju, kredītu piešķiršanu studentiem, sagatavo informāciju par studiju maksājumiem, atbild uz studentus interesējošiem jautājumiem saistībā ar studiju procesu; Studiju departamenta vadītāja vietnieks darbā ar docētājiem nodrošina docētāju darba plānošanu; Studējošo servisa speciālists kārtu studentu lietvedības dokumentāciju, izsniedz izziņas un konsultē studējošos par visiem studiju jautājumiem; Studiju programmu padomes lietvedis veic studiju kursu pielīdzināšanas un individuālo studiju plānu sagatavošanu. Studiju programmu direktors pārrauga tālākizglītības un profesionālās pilnveides programmu realizāciju. Prakšu koordinēšanu, piedāvājumu apkopošanu un studentu informēšanu veic Akadēmijas prakšu koordinators.

Sadarbību ar citu valstu augstskolām, citām institūcijām, mūzikas izglītības programmas Erasmus+ īstenošanu un dalību starptautiskajos projektos īsteno Akadēmijas Komunikācijas un starptautiskās sadarbības departaments. Programmas ārējā komunikācija, starptautiskā sadarbība, studējošo un docētāju mobilitāte tiek īstenota sadarbībā ar Akadēmijas Komunikācijas un starptautiskās sadarbības departamentu.

Komunikācijas un starptautiskās sadarbības departaments nodrošina arī programmas mārketingu un studentu piesaistes aktivitāšu veikšanu. Departamenta palīgpersonāls – sabiedrisko attiecību vadītājs un sabiedrisko attiecību un mārketinga speciālists rūpējas par informācijas apriti, iekšējās un ārējās komunikācijas nodrošināšanu, ievieto aktuālo informāciju augstskolas mājaslapā un sociālajos tīklos, dokumentē nozīmīgākos notikumus programmas īstenošanas laikā.

Studiju procesa jaunrades daļa tiek īstenota ciešā sadarbībā ar Akadēmijas Nacionālo

filmu skolu un Radošās darbības centru⁴³. Nacionālās filmu skolas⁴⁴ kompetencē ir stratēģijas izstrāde audiovizuālās mākslas izglītības jomā; vietēja un starptautiska līmeņa sadarbības īstenošana audiovizuālās mākslas izglītības, jaunrades projektu un pētniecības jomā; finanšu līdzekļu piesaiste audiovizuālās mākslas izglītības programmām; mūsdienīgas audiovizuālās mākslas izglītības infrastruktūras un tehniskās bāzes veidošana un uzturēšana; Akadēmijas sinematekas uzturēšana; jaunrades darbu producēšana studiju procesa ietvaros.

Radošās darbības centra galvenais uzdevums ir savienot studējošo akadēmiskās zināšanas ar radošo praksi. Centrs arī piesaista līdzekļus Akadēmijas studējošo jaunrades darbiem, producē skatuves mākslas jaunrades darbus studiju procesa ietvaros, organizē Akadēmijas jaunās režijas festivālu “Patriarha rudens”, u.c. Pie centra darbiniekiem studējošie var pieteikties gan kā ideju iniciatori, gan izpildītāji, gan darboties prakses ietvaros. Radošās darbības centrs studiju laikā sniedz atbalstu studējošajiem dažādu pasākumu rīkošanā.

Programmas finanšu pārvaldību organizē Akadēmijas grāmatvedība, personāla pārvaldību – Akadēmijas personāla daļa. Praktiskos jautājumus kārtos Saimniecības daļa.

4. *Infrastruktūras un materiāltehniskā nodrošinājuma raksturojums un novērtējums*
Akadēmijas studiju process studējošajiem tiek organizēts Akadēmijas ēkā – Rīgā, Ludzas ielā 24 un Rīgā, Dzirnavu ielā 46 (Teātra māja “Zirgu pasts”), kā arī telpās Rīgā, Elijas ielā 17, kur kopš 2017./2018. studiju gada atrodas Akadēmijas struktūrvienība – Nacionālā filmu skola (NFS).

Rīgā, Ludzas ielā 24 Akadēmijas studējošajiem pieejamas auditorijas un telpas praktiskajām nodarbībām 557 kv. m apjomā, un bibliotēkas lasītava – 35 kv. m.

2012. gadā tika pabeigts LR IZM 3.1.2.1.1. apakšaktivitātes “Augstākās izglītības iestāžu telpu un iekārtu modernizēšana studiju programmu apgūšanas iespējas arī personām ar funkcionāliem traucējumiem” projekts “Latvijas Kultūras akadēmijas Teātra un audiovizuālās mākslas katedras studiju bāzes ēkas rekonstrukcija un pieejamības nodrošināšana personām ar funkcionāliem traucējumiem” Dzirnavu ielā 46. Projekta kopējās attiecināmās izmaksas bija 1 676 461,72 eiro. Projekta rezultātā

⁴³ LKA Radošās darbības centra nolikums pieejams:

https://static.lka.edu.lv/media/cms_page_media/170/Radosas_darbibas_centra_nolikums.pdf

⁴⁴ LKA Nacionālās filmu skolas nolikums pieejams:

https://static.lka.edu.lv/media/cms_page_media/170/APST_NFS_Nolikums%2025.09.2017..pdf

studiju vide tika pielāgota skatuves un audiovizuālās mākslas apmācībai. Dzirnau ielā 46 pieejamas auditorijas un praktisko nodarbību telpas 431 kv. m platībā.

Elijas ielā 17 studējošajiem pieejamas telpas 1011 kv. m platībā, tajā skaitā 430 kv. m filmēšanas paviljoni. NFS telpās galvenokārt tiek organizēts audiovizuālās mākslas studiju programmu un apakšprogrammu studiju process, notiek arī laikmetīgās dejas un teātra mākslas studiju kursu nodarbības. Elijas ielā 17 iekārtotas divas filmu montāžas telpas ar četrām montāžas darba stacijām, filmēšanas tehnikas noliktava (200 vienības). Akadēmijas studējošajiem ir pieejams, un viņi aktīvi mācību procesā izmanto digitālās kinokameras Sony PMW-F5 komplektu un digitālo videokameru Canon EOS C100 un Panasonic HC-VX870 komplektus. Filmēšanai LKA kino paviljonā un interjeros ir pieejami specializētie filmēšanas gaismu lukturi.

2018. gadā ir uzsākts iepirkums darbības programmā “Izaugsme un nodarbinātība” 8.1.1., tā rezultātā Akadēmijas studējošajiem būs pieejama plaša un moderna tehnoloģiskā bāze, t. sk., filmēšanas tehnika 246 280 eiro vērtībā; skaņu tehnika 83 490 eiro vērtībā; apgaismojuma aparatūra 101 875 eiro vērtībā; datortehnika un programmatūra 165 863 eiro vērtībā.

NFS telpās darbojas Akadēmijas studējošajiem un docētājiem pieejama Sinematēka ar vairāk kā 2500 kinofilmu un teātra izrāžu videoierakstiem. Akadēmijas Sinematēkā glabājas studentu filmu un teātra izrāžu arhīvs, kā arī filmu ierakstu kolekcija DVD formātā. Sinematēkā pieejamie ieraksti paredzēti izmantošanai Akadēmijas studiju procesā, tos bez maksas var lietot studējošie, akadēmiskais un vispārējais personāls.

Atsevišķas nodarbības studējošajiem notiek Akadēmijas struktūrvienībās Eduarda Smiļģa teātra muzejā un Rīgas kino muzejā, abu muzeju kolekcijas Akadēmijas studējošie un akadēmijas personāls var izmantot studiju procesam un pētnieciskajam darbam. Muzeju kvalificētais personāls sniedz nepieciešamās konsultācijas par Latvijas un pasaules audiovizuālās un skatuves mākslas vēsturi un aktualitātēm. Visās ēkās ir pieejams bezvadu internets, kas nodrošina 90 % pārklājuma. Auditorijas ir aprīkotas atbilstoši studiju procesa vajadzībām, tajās ir dators, projektors un ekrāns, tāfele, pēc nepieciešamības auditorijas iespējams aprīkot arī ar citu tehniku. Pieejamas datorklases un telpas ar transformējamiem galdiem, kuras var pielāgot semināriem, apaļā galda diskusijām u. c.

5. Informatīvais nodrošinājums

Akadēmijas bibliotēka krājumu komplektē pēc zinātniskās bibliotēkas principiem – akreditēto mācību programmu nodrošināšana ar jaunāko un retrospektīvo zinātnisko, uzzīņu literatūru, periodiku un daiļliteratūru bakalaura, maģistra un doktora studiju programmās. Krājums ietver mācību, zinātnisko, uzzīņu un metodisko literatūru, kā arī studējošo noslēguma darbus. Informācijas resursi tiek komplektēti latviešu, angļu, vācu, spāņu, itāļu, franču, poļu, Ziemeļvalstu un citās valodās. Informācija par bibliotēkas krājumu pieejama bibliotēkas e-katalogā, kas ir Valsts nozīmes kopkataloga sastāvdaļa.

Krājuma komplektēšana un piekomplektēšana notiek ciešā sadarbībā ar akadēmisko personālu un Bibliotēkas padomi. Krājuma komplektēšanā tiek ņemts vērā, lai katras akreditētās studiju programmas nozīmīgākie un nepieciešamākie informācijas resursi būtu vismaz vienā eksemplārā. Mācību literatūra iespēju robežās tiek komplektēta maksimāli lielā skaitā, lai nodrošinātu kursa apguvē pamatinformācijas pieejamību (ierobežojums ir saistīts ne tikai ar finansiāliem aspektiem, bet galvenokārt ar to, ka daudzi iespaiddarbi ir izdoti 20. gs 60.-90. gados un tiem nav atkārtoto izdevumu, līdz ar to tiek meklētas dažādas iespējas krājuma nodrošināšanai un papildināšanai (antikvariāti, sadarbība ar citām bibliotēkām, dāvinājumi, maiņa).

Katru gadu bibliotēka saņem Valsts kultūrkapitāla fonda grāmatu dāvinājumu, kā arī krājumu regulāri papildina studentu, katedru, docētāju u.c. dāvinājumi.

Bibliotēka maksimāli cenšas izmantot studiju programmu specifikai atbilstošos datu bāzu izmēģinājumus.

Bibliotēkā ir lasītava ar brīvpieejas krājumu un krātuvēm.

Darba laiks – 44,5 stundas nedēļā.

Pirmdiena: 9.00-18.00

Otrdiena: 8.00-18.00

Trešdiena: 9.00-19.30

Ceturtdiena: 9.00-18.00

Piektdiena: 9.00-16.00.

Piedāvātie pakalpojumi:

- krājuma organizēšana un pieejamība;
- informācijas resursu izsniegšana;
- konsultāciju sniegšana;
- bezvadu internets;

- iespēja strādāt ar savām portatīvajām ierīcēm;
- iespēja izdrukāt, kopēt, skenēt dokumentus atbilstoši Akadēmijas Senātā apstiprinātam cenrādim;
- 30 darbavietas, no kurām 5 datoru darba stacijas ar brīvu pieeju internetam, krājumā esošajām e-grāmatām, elektroniskajiem katalogiem Akadēmijas abonētajai EBSCO datu bāzei, kā arī citām brīvpieejas datu bāzēm.

Sadarbības līgums starp Akadēmiju un Latvijas Nacionālo bibliotēku (noslēgts 2015. gada 27. martā, pielikums Nr. 11.) paredz, ka Akadēmijas studējošajiem tiek piedāvātas mūsdienu prasībām atbilstoši aprīkotas telpas, kā arī aparatūra ar profesionālu datorgrafikas, fotoapstrādes, skaņas, audio failu apstrādes programmatūru LNB audiovizuālajā lasītavā un skaņu ierakstu studijā. LNB piedāvā arī jaunākās grāmatas un filmas.

6. Metodiskais nodrošinājums

Akadēmija studiju procesa nodrošināšanai lieto informācijas uzkrāšanas un uzglabāšanas sistēmu Latvijas Augstskolu Informatīvā Sistēma (LAIS).

Akadēmija uzsākusi interaktīvās e-studiju vides *MOODLE* ieviešanu, ko studenti un mācībspēki var aktīvi izmantot studiju procesa nodrošināšanai.

Portāli studentus nodrošina ar aktuālo informāciju par studiju procesu. Tajos ir pieejama informācija par aktuālajiem studiju kursiem (anotācijas, prasības studiju kursa sekmīgai nokārtošanai, lekciju plāns, lekciju materiāli un docētāju sagatavotie papildus materiāli, nepieciešamā literatūra, iespēja studentiem iesniegt darbus vērtēšanai u.c. materiāli). Portālu ietvaros ir iespējams komunicēt ar ikvienu docētāju, bet aktuālo kursu ietvaros – arī ar studiju biedriem. Tādējādi tiek nodrošināta ātra savstarpējā komunikācija starp studējošajiem un docētājiem.

4.daļa: Studiju programmas saturs un īstenošanas mehānisms

1. Studiju programmas saturs

Programma veidota, ņemot vērā MK apstiprinātās Kultūrpolitikas pamatnostādnes 2014.-2020. gadam “Radošā Latvija”, kurās noteikta uz darba tirgu orientēta kultūrizglītība. Programma paredzēta studējošajiem, kuriem jau ir bakalaura grāds mākslās (specializējoties audiovizuālajā vai skatuves mākslā) un/vai aktīva darba pieredze mākslas un kultūras institūcijās. Programma īpaši vērsta uz pētniecības un radošā darba sasaisti, kā arī specializācijas prakses iekļaušanu Programmas obligātajā daļā, tā izpildot dokumenta “Radošā Latvija” prasību, ka “kultūrizglītības sistēmā ir būtiski sekmēt pētniecības, zinātnisko inovāciju un radoši mākslinieciskās darbības sasaisti, sekmējot prakses iekļaušanu visos augstākās izglītības posmos” (Radošā Latvija, 28. lpp.).

Programma strukturēta trijās daļās: obligātā daļa (**A**), ierobežotās izvēles daļa (**B**), izvēles daļa (**C**).

Obligātajā daļā ietilpst humanitāro zinātņu un mākslu teorētiskās izpētes studiju kursi 24 KP apjomā un maģistra darba izstrāde 20 KP apjomā, kopā obligātajā daļā jāiegūst **44 KP**. Programmas obligātās daļas studiju kursi nodrošina padziļinātas zināšanas par kultūras vispārējiem procesiem, to savstarpējo mijiedarbību nacionālā un starptautiskā kontekstā, Latvijas un latviešu kultūras mantojuma un nacionālās identitātes aspektu izpratni. Maģistra darbs Programmā tiek veidots atbilstoši studējošā izvēlētajai tematiskajai jomai un specializācijai, un tas var būt: 1) teorētisks pētījums skatuves vai audiovizuālajā mākslā; 2) pētniecībā balstīts jaunrades darbs (izrāde, filma, performance, dramaturģisks darbs) ar teorētisku pamatojumu; 3) pētniecībā balstīta jaunrades darbu kopa ar teorētisku pamatojumu; 4) jaunrades darba vai jaunrades darbu kopas producēšana ar teorētisku pamatojumu.

Ierobežotās izvēles daļā iekļauti tematiskās jomas teorētiskie studiju kursi, kā arī specialitāšu teorijas un metodikas studiju kursi 29 KP apjomā un specialitātes prakse 3 KP apjomā, kopā ierobežotās izvēles daļā jāiegūst **32 KP**. Ierobežotās izvēles daļas studiju kursus mākslinieciskās jaunrades sasaiste ar tēmu teorētisku izpēti, tiek attīstītas studējošo prasmes argumentēt savas zinātniskās pētniecības un mākslinieciskās jaunrades metožu un izteiksmes līdzekļu izvēles, veicināta spēja kritiski un analītiski reflektēt par darbu tapšanas procesu un rezultātu. Studiju programmā iekļauts arī studiju kurss, kas skata audiovizuālo un skatuves mākslu plašākā radošo industriju kontekstā, izglīto studējošos Latvijā esošajā radošo industriju tiesiskajā regulējumā. Praksi

Programmas studējošie var īstenot Latvijas teātros, filmu studijās, starptautiskos filmēšanas projektos, jaunrades projektos, muzejos un pētniecības iestādēs u. c. Programmas starpdisciplināritāte un plānotā studējošo iespēja daļēji pašiem kombinēt obligātās izvēles studiju kursus un meistardarbnīcas nodrošina stabilu pamatu tālākām mūžizglītības iespējām.

Izvēles daļā Programmas studējošajam jāapgūst **4 KP**: studējošais var izraudzīties kādu no Programmas paralēlās jomas vai specialitātes studiju kursiem, vai Akadēmijas citās akadēmiskajās maģistra studiju programmās piedāvātajiem izvēles studiju kursiem, vai iegūt nepieciešamo KP apjomu Akadēmijas sadarbības augstskolās.

Katrā studiju semestrī studējošajam jāiegūst 20 KP.

Programmu vai atsevišķas tās daļas nākotnē plānots īstenot arī angļu valodā, piedāvājot to Erasmus+ apmaiņas programmas ietvaros, kā arī citiem ārvalstu studentiem.

Studiju programmas plānojums - pielikums Nr. 17.

Studiju programmas studiju kursu apraksti - pielikums Nr. 18.

Studiju programmas studiju kursu kartējums - pielikums Nr. 19.

Studiju kursu kartējums sastādīts, lai pārbaudītu studiju kursus plānoto rezultātu atbilstību Ministru kabineta 2017. gada 13. jūnija noteikumos Nr. 322 "Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju" Latvijas izglītības klasifikācijas 7. līmenī noteiktajām prasībām; saskaņotību ar Programmā kopumā plānotajiem rezultātiem (skat. šī dokumenta punktu 1.1. "Programmas plānotie rezultāti") un pārliecinātos, ka viss plānoto rezultātu spektrs Programmā ir nosepts, tādējādi sasniedzot Programmas definētos mērķus.

Programmā iekļautie 15 obligātās un obligātās izvēles daļas studiju kursi, kā arī specializācijas prakse saturiski veidoti tā, lai tiktu sasniegti Programmas plānotie mērķi un rezultāti (R1 – R2), kas ietver Programmas absolventu iegūstamās zināšanas, prasmes un kompetences. Kā redzams tabulā "Studiju kursu kartējums", studiju kursu komplekss pilnībā nosedz plānotos rezultātus. Katrs no studiju kursiem apzināti plānots tā, lai tiktu vienlaicīgi sasniegti uzreiz vairāki plānotie studiju rezultāti – tas panākts, studijuursos kombinējot teoriju un praksi, kā arī veicinot starpdisciplināru pieeju studijuursos iegūstamajām zināšanām un kompetencēm.

2. Studējošo prakses nodrošinājums

Lai nodrošinātu Programmas absolventu profesionalitāti un sagatavotu viņus darba tirgus prasībām, studiju programmas ierobežotās izvēles daļā iekļauta Specializācijas

prakse 3 KP apjomā. Prakse ir svarīgs līdzeklis Programmas mērķa – dot iespēju studējošajiem padziļināti apgūt kādu no pētniecības un mākslinieciskās jaunrades specializācijām – sasniegšanā. Specializācijas prakses atbilst Programmas tematiskajām jomām (audiovizuālā māksla, teātra māksla, laikmetīgās dejas māksla) un tajā ietvertu specializāciju (teorija, dramaturģija, teātra režija, filmu režija, horeogrāfija, filmu operatora māksla, aktiera māksla, producēšana) saturam un veicina Programmā plānoto zināšanu, prasmju un kompetenču apguvi. Programmā studējošais praksi var veikt gan Akadēmijā, ārpus studiju procesa īstenoto jaunrades projektu ietvaros, gan ārpus Akadēmijas. Audiovizuālās un skatuves mākslas studiju programmu un apakšprogrammu studējošo galvenās prakses vietas ir Latvijas valsts un nevalstiskie teātri, filmu studijas, deju kompānijas, muzeji, Latvijas Nacionālā bibliotēka, Nacionālais arhīvs un tā struktūrvienības.

Programmas prakses īstenošanas un vērtēšanas kārtību nosaka Nolikums par praksēm akadēmiskajā maģistra studiju programmā “Audiovizuālā un skatuves māksla” (Pielikums Nr. 20).

Programmas Nolikums par praksēm ir saskaņots ar Akadēmijas studējošo prakses nolikumu⁴⁵, kas nosaka īstenojamo praksi dokumentāciju. Studējošie praksi var īstenot arī, izmantojot ERASMUS+ programmas mobilitātes iespējas. Prakses ilgums ir no 2 līdz 12 mēnešiem un par praksi tiek piešķirti kredītpunkti (3 ECTS par 1 mēnesi ilgu prakses periodu). Prakses īstenošanu pārrauga programmas direktors, Akadēmijas Prakses koordinators un Akadēmijas karjeras izglītības projekta vadītājs.

Līdzšinējā Akadēmijas studentu prakses pieredze audiovizuālās un skatuves mākslas jomā pierādījusi studiju procesa ciešo saisti ar tālāko profesionālo darbību. Studentu prakses vietas aptver plašu kultūras un mediju institucionālo tīklu. Specializācijas prakse īstenota gan valsts, gan neatkarīgajās televīzijās, kā “TV3” vai “Chaula TV”, gan arī “Latvijas Radio” un “Radio SWH”, pildot raidījumu vadītāju, satura veidotāju, montāžas speciālistu un operatoru pienākumus. Savukārt drukātajos medijos, kā laikraksts “Diena” vai žurnāls “Veto Magazine”, studenti pielietojuši praksē apgūto teorētisko zināšanu bāzi, veidojot rakstus, tajā skaitā arī recenzijas, par audiovizuālās un skatuves mākslas aktualitātēm Latvijā.

Studenti prakses ietvaros piedalās arī filmu veidošanā, darbojoties kā režisora asistenti,

⁴⁵

Pieejams:https://static.lka.edu.lv/media/cms_page_media/49/APST_Prakses%20nolikums_27.11.2017.pdf

operatori, montāžas speciālisti vai producenti tādās filmu studijās, kā “SIA Jura Podnieka studija”, “TASSE Film” un “Tanka”. Tāpat jau studiju laikā teātra mākslas studenti darbojas Latvijas teātru izrādēs kā aktieri vai režisora asistenti. Laikmetīgās dejas studenti jau studiju laikā veido radošus projektus gan Akadēmijā, gan ārpus tās, kā arī strādā par horeogrāfiem vai kustību konsultantiem Latvijas teātros. Tiek veicināta arī aktīva sadarbība Akadēmijas studentu starpā, veidojot kopīgus radošos projektus, kuros tiek iesaistīti studenti gan no skatuves mākslas, gan audiovizuālās mākslas programmām.

Akadēmijas studējošajiem prakses iespējas nodrošina arī Radošās darbības centrs, piemēram, Akadēmijas jaunās režijas festivālā “Patriarha rudens” un citos Radošās darbības centra rīkotos pasākumos un radošās aktivitātēs.

Kultūras menedžmenta un producēšanas jomā jau ir izveidojusies stabila sadarbība ar Starptautisko jaunā teātra festivālu “Homo Novus”, Rīgas Starptautisko kino festivālu, Starptautisko Baltijas baleta festivālu u.c. augsta līmeņa starptautisko pasākumu organizatoriem, kas nodrošina iespēju studentiem iegūt praktiskas zināšanas.

Devēju nodomu līgumu saraksts par studējošo prakses nodrošināšanu - pielikums Nr. 21.

3. Studiju programmas īstenošanas mehānisms

Uzsākot studijas, Programmas studējošie tiek iepazīstināti ar studiju programmas plānu un katra studiju semestra sākumā informatīvajā sistēmā LAIS iepazīstas ar aktuālā semestra studiju plānu. Mājas lapā publicētajā aktuālā semestra lekciju grafikā norādīti lekciju kursu un nodarbību laiki, vietas, docētāji. Katra studiju semestra sākumā Akadēmijā arī tiek izveidoti publiski pieejami grafiki ar Akadēmijas docētāju konsultāciju laikiem. Studiju un pārbaudījumu kārtotošanas datumi tiek apstiprināti aktuālā studiju gada Akadēmiskajā kalendārā⁴⁶.

Uzsākot studiju kursu, docētājs iepazīstina studējošos ar studiju kursa aprakstu, kurā norādītas kursā apgūstamās tēmas, studiju procesā veicamie praktiskie darbi, apgūstamā literatūra, precīzas prasības kredītpunktu iegūšanai, pārbaudes formas un vērtēšanas kritēriji. Jaunrades studiju kursiem raksturīgi, ka līdzās studiju aprakstiem, studējošie katru semestri saņem precizētus radošo uzdevumu plānus un to izpildes

⁴⁶

Pieejams:https://static.lka.edu.lv/media/cms_page_media/65/LKA%20akademiskais%20kalendars_2017_2018.pdf

grafikus.

Programmas studējošo aktīva līdzdalība studiju procesā tiek veicināta, nosakot kontaktstundu apmeklējuma apmēru – ar māksliniecisko jaunradi saistītajos studijuursos tas ir tradicionāli augsts – lai varētu kārtot studiju kursa gala pārbaudījumu, studējošajam aktīvi jāpiedalās vismaz 75 % nodarbību.

Studentcentrētu mācīšanu Programmā veicina plānotais būtiskais semināra nodarbību īpatsvars. Semināra forma veicina studējošo līdzdalību studiju procesā, dod iespēju spriest par katra studējošā individuālajām zināšanām un interesēm, veicina studējošo spējām un ieguldītajam darbam adekvātu novērtējumu. Programmas ar jaunradi saistītajos studijuursos paredzēts arī liels individuālo nodarbību īpatsvars, pakārtotot studiju vielu katra studējošā individuālajām interesēm un spējām. Individuālās nodarbības veicina docētāju un studējošo cieņas pilnus kontaktus, ļauj labāk izvērtēt studiju plānotā satura atbilstību studējošo iepriekšējām zināšanām un nākotnes vajadzībām.

Daļa Programmas studiju kursu tiks organizēti meistardarbnīcu veidā – teorētiskās zināšanas studējošie iemācās pielietot praktiski, īstenojot sev interesējošus jaunrades vai pētnieciskus projektus docētāju noteikto tēmu ietvaros.

Programma turpina Akadēmijas ar māksliniecisko jaunradi saistītajās programmās ierasto praksi – vairākos studijuursos, sevišķi tajos, kas saistīti ar māksliniecisko jaunradi, studiju kursa gala atzīmi veido vairāku docētāju sniegtā vērtējuma vidējā atzīme. Studiju procesā īstenojamo jaunrades darbu vērtēšanā parasti piedalās vairāki docētāji – darbu analīze notiek atklāti un studējošā klātbūtnē, gala vērtējumu par kursu atbildīgais docētājs izliek pēc saskaņošanas ar kolēģiem: tā tiek mazināta studējošo vērtēšanas subjektivitāte.

Katrs semestra studiju kurss noslēdzas ar pārbaudījumu, kurā, atbilstoši kursa programmas prasībām, tiek vērtētas studējošā zināšanas, prasmes un kompetences. Pārbaudījuma formu, izpildes veidu un vērtēšanas kritērijus definē katedras apstiprināts kursa apraksts.

Programmas A un B daļas studiju kursi tiek pabeigti, studējošajam kārtojot eksāmenu, kur pozitīvs vērtējums tiek iegūts, ja saņemtas 4-10 balles. C daļas jeb izvēles kursi tiek pabeigti, nokārtojot ieskaiti.

Studentu zināšanu vērtēšana notiek saskaņā ar “Noteikumiem par valsts akadēmiskās izglītības standartu” un atbilstoši Akadēmijas “Nolikumam par pārbaudījumiem akadēmiskajās bakalaura un maģistra studiju programmās Latvijas Kultūras

akadēmijā”⁴⁷.

Studiju rezultātus vērtē pēc diviem kvantitatīvajiem kritērijiem – vērtējuma 10 ballu skalā un kredītpunktu skaita, iegūstot pozitīvu vērtējumu par studiju kursa satura apguvi.

Vērtēšanā tiek ievēroti šādi pamatprincipi:

- pārbaudes obligātuma princips – katra kursa noslēgumā sekmīgs vērtējums ir obligāts;
- vērtēšanas kritēriju atklātības un skaidrības princips – katra kursa pārbaudījumu prasības ir izklāstītas kursa aprakstā, kas pieejamas visiem studentiem LAIS un *MOODLE* informatīvajās sistēmās, kā arī tiek izklāstīts studiju kursa sākumā. Pārbaudījumu saturs un apjoms atbilst studiju kursa saturam;
- vērtēšanas formu dažādības princips – testi, patstāvīgie darbi, radošie darbi, semināri, ieskaites, eksāmeni (rakstveida, mutvārdu, praktisko darbu), prakses aizstāvēšana, maģistra darba priekšizstāvēšana un aizstāvēšana;
- vērtējuma pārskatīšanas iespējas princips - studējošā tiesības apstrīdēt vērtējumu aprakstītas “Nolikumā par pārbaudījumiem akadēmiskajās bakalaura un maģistra studiju programmās Latvijas Kultūras akadēmijā”.

4. Zinātniskā darbība, pētniecība un mākslinieciskā jaunrade studiju programmas ietvaros

Programmas mērķis ir nodrošināt unikālas, uz pētniecisku un jaunrades izcilību vērstas starpdisciplināras studijas, kas sniedz paplašinātas teorētiskas zināšanas par audiovizuālo un skatuves mākslu humanitāro zinātņu kontekstā, sniedz padziļinātu ieskatu audiovizuālās un skatuves mākslas jomās un to mijiedarbībā, kā arī dod iespēju studējošajiem izvēlēties vienu no programmas tematiskajām jomām un tajā padziļināti apgūt kādu no pētniecības un mākslinieciskās jaunrades specializācijām.

Mākslinieciskā jaunrade, zinātniskā darbība un pētniecība saistībā ar Programmas studiju procesu un tā ietvaros ir pats būtiskākais elements Programmas mērķa sasniegšanā. To raksturo vairāki līmeņi:

- 1) docētāju zinātniskā un pētnieciskā darbība un mākslinieciskā jaunrade;
- 2) docētāju un studējošo kopējie pētniecības projekti;
- 3) docētāju pārraudzīta studējošo pētniecība un mākslinieciskā jaunrade;

⁴⁷ Pieejams:

https://static.lka.edu.lv/media/cms_page_media/79/Nolikums_parbaudijumi_19.12.2016.pdf

4) pētniecībā balstīti studiju noslēguma darbi.

Akadēmijā tiek īpaši veicinātā docētāju zinātniski pētnieciskā darbība un Akadēmijas stratēģijai atbilstoša mākslinieciska jaunrade – šo darbu apjoms tiek iekļauts docētāja slodzē un apmaksāts. Docētāju zinātniskā un mākslinieciskā jaunrade sīkāk raksturota punktā 3.2. Programmas mērķu sasniegšanai īpaši nozīmīgi ir docētāju un studējošo kopīgi veidotie pētniecības projekti. Kopš 2017. gada Akadēmijā atjaunots pētniecības projektu konkurss “Zinātniskās darbības attīstība Latvijas Kultūras akadēmijā”, kura obligāts nosacījums ir docētāju un studējošo kopīgas darba grupas – tādas izveidotas un veiksmīgi darbojušās arī līdzšinējo audiovizuālās un skatuves mākslas programmu un apakšprogrammu ietvaros. Konkursā atbalstītie projekti tiek finansēti no Akadēmijai piešķirtā snieguma finansējuma. 2018. gada rudenī Programmas docētāji, kas ir arī Akadēmijas Zinātniski pētnieciskā centra pētnieki (prof. Inga Pērkone-Redoviča, asoc. prof. Zane Kreicberga, asoc. prof. Dāvis Sīmanis, asoc. prof. Līga Ulberte) plāno iesniegt projektu Latvijas Zinātnes padomes izsludinātajam Fundamentālo un lietišķo pētījumu konkursam. Projekta ietvaros tiks veikts integrēts Latvijas audiovizuālās un skatuves mākslas pētījums, tā rezultāts būs divas monogrāfijas, vairāki zinātniski raksti starptautiski recenzējamos izdevumos, kā arī referāti starptautiskās konferencēs. Projekta darba grupā tiks iesaistīti arī Akadēmijas doktora studiju programmas un programmas “Audiovizuālā un skatuves māksla” studējošie.

Ik gadu Akadēmijā notiek Starptautiska zinātniska konference “Kultūras krustpunkti” – tradicionāli konferences tematiskās sekcijas kopīgi organizē docētāji un studējošie, un sekciju tēmas tiek saistītas ar aktuāliem jautājumiem, kas radušies studiju procesā vai kultūras vidē. Ar referātiem konferencē piedalās gan akadēmiskais personāls, gan maģistra un doktora līmeņu studenti. Būtiska konferences daļa ir arī studentu veidoti mākslinieciski priekšnesumi. Konferences rezultātā ik gadu top divi zinātniski žurnāli, kuros lasāmi gan Akadēmijas docētāju, gan studējošo darbi: elektronisks žurnāls angļu valodā “Culture Crossroads”⁴⁸ un zinātnisko rakstu krājums latviešu valodā “Kultūras Krustpunkti. Kultūras un mākslas pētījumi”.

Ik gadu Akadēmijā notiek arī studējošo zinātniski mākslinieciska konference “Zinātmāksla”. Referātus un priekšnesumus konferencei piesaka gan paši studējošie, gan arī docētāji, izvirzot konferencei labākos studiju procesā tapušos darbus.

Akadēmijas docētāju veidotajos mākslinieciskās jaunrades darbos audiovizuālo un

⁴⁸ Pieejams: <http://www.culturecrossroads.lv>

skatuves mākslas programmu un apakšprogrammu studējošie bieži piedalās kā asistenti, tehniskais personāls, u.tml., tā iegūstot praktiskā darba pieredzi, kā arī gūstot ieskatu par to, kā docētāji paši praksē pielieto savas teorētiskās zināšanas. Pēc Akadēmijas absolvēšanas daļa studējošo kļūst par pilntiesīgiem savu bijušo docētāju kolēģiem, kopīgi veidojot filmas, izrādes, projektus.

Studiju procesā docētāju uzraudzībā veidotie Akadēmijas studējošo jaunrades darbi bieži iegūst plašāku publicitāti un nozīmi Latvijas kultūras telpā. Piemēram, Akadēmijas bakalaura un maģistra programmu studentu īsfilmu mākslinieciskā kvalitāte ir novērtēta gan Latvijas, gan starptautiskajos filmu festivālos, tās ir guvušas plašākas auditorijas interesi, ko apliecina ne tikai skatītāju atsaucība studentu īsfilmu seansu demonstrējumu laikā, bet arī regulārā sadarbība ar Latvijas televīziju un studentu filmu izrādīšanas reitingi (2018. gadā LTV izrādīto Akadēmijas studentu filmu reitingi ir no 45 000-75 000 skatījumu katrai filmai). 2017. gadā laikā no marta līdz decembrim 54 seansu ietvaros gan Latvijā gan ārvalstīs pavisam kopā publiski izrādīta 61 Akadēmijas ražota īsfilma. 16 reizes – starptautiski kinofestivāli, to skaitā Karlovi Vari starptautiskais kinofestivāls un Tallinas “Black Nights” kinofestivāls (abi ir FIAPF akreditēti festivāli t.s. A klases jeb augstākā līmeņa un visprestižākie starptautiskie kinofestivāli, kādi pasaulē ir tikai 15). Nacionālās Kino balvas “Lielais Kristaps” studentu filmu kategorijā absolūti dominē Akadēmijas īsfilmas. 2017. gadā – no 14 nominētajām filmām 13 bija LKA studentu filmas. 2016. – no 15 nominantēm 9 bija LKA studentu filmas. Gan 2017., gan 2016., gan 2015., gan 2014. gadā šajā kategorijā balvu saņēma Akadēmijas studentu filma, kā arī šajos gados studentu filmas ir tikušas nominētas un guvušas balvas arī citās kategorijās.

Teātra režijas noslēguma darbi gan bakalaura, gan maģistra līmenī nereti nākamajās sezonās tiek uzņemti profesionālo teātru repertuārā un regulāri izrādīti plašai publikai (piemēram, Toma Treiņa izrāde “Zilā” un Luras Upenieces izrāde “Līdz kāzām sadzīs” Latvijas Nacionālajā teātrī - abas 2017. gadā). Akadēmijas absolventi tiek regulāri nominēti un apbalvoti Gada jauno skatuves mākslinieku kategorijā teātra nozares nacionālajā balvu pasniegšanas ceremonijā “Spēlmaņu nakts”.

Akadēmijas apstiprinātais Nolikums par maģistra darbiem akadēmiskajā maģistra studiju programmā “Audiovizuālā un skatuves māksla” nosaka ciešu pētnieciskā un jaunrades darba sasaisti konkrētajā studiju Programmā. Jaunrades darbi nav aizstāvami bez izvērstā teorētiska pamatojuma, kurā maģistra grāda pretendenti analizē savu jaunrades darbu teorētiskos aspektus, darbā izmantotos avotus un to autoru daiļradi,

darba struktūru, mākslinieciskos aspektus, profesionālos paņēmienus, darba rezultātus u.c. Teorētiskais pamatojums tiek noformēts atbilstoši zinātniska darba prasībām – arī šādas prasmes tiek iegūtas studiju procesā.

Labāko pētniecībā balstīto gala darbu īstenošanai tiek piešķirtas stipendijas no Akadēmijas snieguma finansējuma.

Svarīgi norādīt, ka Akadēmijai piešķirtais salīdzinoši lielais Snieguma finansējums (2017. gadā tas bija 224 463 eiro) ir tiešs apliecinājums akadēmiskā personāla un studējošo kopīgi veiktajam pētniecības un mākslinieciskās jaunrades darbam.

5.daļa: Absolventu nodarbinātības perspektīvas

1. Absolventu nodarbinātības perspektīvas un prognozes

Akadēmija ir vadošā augstskola audiovizuālās un skatuves mākslas izglītībā Latvijā. 26 Akadēmijas darbības gados to absolvējuši vairāk kā 500 bakalaura programmas un 138 maģistra programmas skatuves un audiovizuālās mākslas apakšprogrammu studējošie – tagad Latvijas teātru aktieri un režisori, laikmetīgās dejas dejotāji un horeogrāfi, filmu režisori, montāžas režisori un operatori, audiovizuālās un skatuves mākslas teorētiķi un producenti, teātra, kino un TV dramaturgi. Akadēmijas absolventu aktivitāte audiovizuālās un skatuves mākslas jomās ir augsta, turklāt pieprasījums ir ne tikai pēc bakalaura un maģistra programmu absolventiem, bet arī pēc studējošajiem, kas tiek iesaistīti filmēšanas grupās, skatuves mākslas iestudējumos, plaša spektra kultūras projektos, festivālos utt. Vērojot Akadēmijas līdzšinējo absolventu iekļaušanos darba tirgū, redzams, ka vairums maģistra programmas audiovizuālās mākslas apakšprogrammas absolventu darbojas atbilstoši iegūtajam grādam un izglītībai, un audiovizuālās mākslas jomā aktīvākā paaudze (25-50 gadu vecumā) ir tieši Akadēmijas absolventi. Akadēmijas absolventu īpatsvars Latvijas audiovizuālās un skatuves mākslas nozaru vidējā un jaunākajā paaudzē ir ~ 85 %.

Audiovizuālās mākslas jomā darba tirgus Latvijā īpaši attīstījies pēdējos gados, galvenokārt saistībā ar valsts finansēto programmu “Latvijas filmas Latvijas simtgadei”. Valsts finansējums filmu nozarei 2017. gadā pārsniedza 10 miljonus eiro, 2018. gadā – nedaudz vairāk kā 6 miljoni eiro, prognozējot pakāpenisku pieaugumu turpmākajos gados. Nozare stabili attīstās, pieaugot arī ražoto filmu skaitam, tāpēc objektīvi pieaug arī nozarē nodarbināto speciālistu skaits. Papildus iespējas audiovizuālās mākslas speciālistiem darba tirgū dod Latvijā īstenotie starptautiskie filmu projekti, kuros absolventi strādā kā administratīvais un tehniskais personāls, bet dažkārt darbojas arī filmu radošajās grupās. Latvijā īstenojamo starptautisko projektu skaits pēdējos gados pieaudzis, pateicoties Rīgas pašvaldības līdzfinansējuma programmai “Rīgas filmu fonds”.

Programmas kontekstā svarīgi, ka filmu nozare piedāvā plašas darba iespējas arī teātra specializāciju studējošajiem un absolventiem: Akadēmijas absolventi veido absolūtu vairākumu Latvijas spēles kino tēlotāju vidū, piedalās arī ārvalstu projektos gan epizodiskās, gan arī lielās lomās.

Skatuves mākslas darba tirgu veido astoņi valsts un divi pašvaldības teātri, vairāki nevalstiskie teātri, projektu teātri un laikmetīgās dejas kolektīvi, kā arī pedagoģiskais

darbs amatieru un skolu teātra un dejas kolektīvos un līdzdalība starptautiskos projektos. Nozares finansējumu veido valsts un pašvaldību budžeta dotācijas un izsludinātie projektu konkursi, kā arī dažādu fondu atbalsts. Skatuves mākslā, tāpat kā radošajā sektorā kopumā, ir salīdzinoši liela pašnodarbināto darba ņēmēju proporcija, tāpēc būtisks solis mākslinieku sociālo garantiju nodrošināšanā ir 2017. gadā pieņemtais Radošo personu statusa un profesionālo radošo organizāciju likums. Pēdējos gados būtisku īpatsvaru teātra režijā veido Akadēmijas maģistra programmas apakšprogrammas “Teātra māksla” absolventi. 2015. gadā Akadēmijas veiktais pētījums par Dramatiskā teātra aktiera mākslas un Dramatiskā teātra režijas mākslas bakalaurea apakšprogrammu absolventu nodarbinātību parādīja, ka 70 % Akadēmijas absolventu ir regulāri nodarbināti atbilstoši iegūtajai izglītībai (resp., teātros, teātra un kino projektos kā aktieri un režisori), bet kopumā gandrīz 90 % absolventu darbojas kultūras sfērā. Jāņem vērā tas, ka tehnoloģiju attīstības un citu faktoru ietekmē strauji attīstās un mainās nodarbinātības veidi un raksturs gan skatuves, gan audiovizuālās mākslas jomā, tajā skaitā palielinās pieprasījums pēc starpdisciplināri orientētiem un kompetentiem māksliniekiem, kuri spēj darboties vairākās jomās un starpdisciplinārā vidē. Līdz ar to savā ziņā Akadēmijas jaunā Programma tiecas ne tikai atbilst eksistējošam darba tirgum, bet arī prognozēt tā tendences un izglītēt nākotnes mākslinieku.

2. Absolventu iegūto prasmju un kompetenču atbilstība darba tirgus un nozares attīstības tendencēm

Programma izstrādāta atbilstoši Kultūrpolitikas pamatnostādņu 2014.-2020. gadam “Radošā Latvija” formulētajiem mērķiem, kā arī pamatnostādņu ietvaros izstrādātajām Kino un filmu nozares, Dejas mākslas nozares un Teātra mākslas nozares stratēģijām.⁴⁹ Pamatnostādnēs ir definētas četras prioritātes (stratēģiskie mērķi) politikas mērķa sasniegšanai: 1) kultūras kapitāla saglabāšana un attīstība, sabiedrībai līdzdarbojoties kultūras procesos; 2) radošums mūžizglītībā un uz darba tirgu orientēta kultūrizglītība; 3) konkurētspējīgas kultūras un radošās industrijas; 4) radošas teritorijas un kultūras pakalpojumu pieejamība.

Programma veidota, īpaši koncentrējoties uz 2. un 3. pamatnostādņu stratēģisko mērķu

⁴⁹ https://www.km.gov.lv/uploads/ckeditor/files/Nozares/Filmas/Strategija_filmas_final.pdf
https://www.km.gov.lv/uploads/ckeditor/files/Nozares/Deja/Strategija_deja_final_1.pdf
https://www.km.gov.lv/uploads/ckeditor/files/Nozares/Teatris/Strategija_teatri_final.pdf

izpildi. Orientāciju uz darba tirgu un Programmas absolventu konkurētspēju nodrošina Programmas piedāvātās zināšanas par aktualitātēm audiovizuālās, teātra un laikmetīgās dejas mākslas profesionālajās jomās un studējošo iegūtās prasmes zināšanas praktiski pielietot dažādos, arī sarežģītos apstākļos.

Kino un filmu nozares stratēģijā definēts: “Latvijas kino un filmu nozares mērķis ir palielināt mākslinieciski kvalitatīvu un sabiedriski nozīmīgu Latvijā tapušo audiovizuālo produktu – filmu – klātbūtni Latvijas kultūrtelpā, kā arī palielināt Latvijas filmu auditoriju – gan Latvijā, gan arī veicināt Latvijas filmu atpazīstamību ārzemēs. Saprotot, Latvijas kinokultūru respektējošs un tajā ieinteresēts skatītājs ir sasniedzams, mērķtiecīgi strādājot gan izglītības, gan nozares attīstības, gan kino nozares mantojuma saglabāšanas un tā pieejamības nodrošināšanas virzienā.” Daļa no nozares stratēģijā definētajiem uzdevumiem tiks īstenoti arī Programmas studiju satura ietvaros: jauno autoru un debijas filmu veidošana, filmu dramaturģijas prasmju izkopšana, iepazīstināšana ar jaunākajām tehnoloģijām, filmu kultūras mantojuma apzināšana un izpēte u.c.

Teātra nozares stratēģijā tiek izvirzīts šāds virsmērķis: “Teātri Latvijā raksturo apzināti koptas tradīcijas, daudzpusīgs, inovatīvs un augstvērtīgs repertuārs, kuru sakārtotā un dinamiskā vidē (ietvarā) veido konkurētspējīgi un radoši profesionāļi.” Programmas saturs un plānotie rezultāti veicinās nozares mērķa sasniegšanu un vienlaikus veicinās arī nozarē fiksētās vīzijas īstenošanu – “Latvijas teātra nozare stiprina nacionālās identitātes apzināšanos Latvijas sabiedrībā, kopj latviešu valodu un pasaules uztveres modeli, reizē būdama arī inovatīva un starptautiski konkurētspējīga, tādā veidā sekmējot Latvijas iekļaušanos Eiropas kultūras telpā.”

Dejas nozares stratēģijas virsmērķis Latvijā ir “bagāts un kopts kultūras mantojums, daudzveidīgs un vitāls dejas žanru piedāvājums. Profesionālā dejā un tās izglītībā radošo cilvēku potenciāls ir vērsts uz personības izaugsmi un izcilību, veidojot dejas mākslas piedāvājumu sabiedrības dzīves kvalitātes uzlabošanai.” Programmas saturs un plānotie rezultāti veicinās dejas nozares stratēģijā noteiktās prioritātes: 1) kultūras mantojuma saglabāšana un attīstība dejas jomā; 2) uz darba tirgu orientēta kultūrizglītība profesionālās dejas nozarē; 3) konkurētspējīgs, daudzveidīgs piedāvājums darba tirgū dejas jomā; 4) daudzveidīga profesionālās dejas pieejamība Latvijas teritorijā; 5) dejas pētniecība un analīze; 6) labvēlīgas vides veidošana jaunu kultūras vērtību radīšanai un pieejamībai dejas jomā.

Analizējot nozaru stratēģijas un tajās minētos mērķus un uzdevumus, jāsecina, ka

Programmas rezultātos plānotās absolventu zināšanas, prasmes un kompetences ir atbilstošas stratēģiju redzējumam un veicinās kultūrpolitikas pamatnostādņu “Radošā Latvija” prioritāšu sasniegšanu.

Zināšanas

1. Programmas absolventiem nodrošinātas plašas zināšanas un izpratne par humanitāro zinātņu un mākslas aktuālajiem pētījumiem un to vēsturisko kontekstu.
2. Programmas absolventi labi pārzina audiovizuālās, teātra un laikmetīgās dejas mākslas profesionālo jomu jaunākos atklājumus un sasniegumus.
3. Programmas absolventi orientējas audiovizuālās un skatuves mākslas vēsturiskās attīstības procesos Latvijā un pasaulē.
4. Programmas absolventi labi pārzina audiovizuālās un skatuves mākslas teorētiskās un kritiskās domas vēsturisko attīstību un aktualitātes.
5. Programmas absolventi izprot audiovizuālās un skatuves mākslas jomu savstarpējo mijiedarbību, prot pielietot iegūtās zināšanas pētnieciskajā un jaunrades darbā.

Prasmes

6. Programmas absolventi prot patstāvīgi izmantot humanitāro zinātņu teorijas un metodes, lai veiktu pētniecisku un/vai māksliniecisku darbību.
7. Programmas absolventi spēj argumentēti izskaidrot un īstenot savas jaunrades un pētnieciskā darba ieceres, analizēt sava darba rezultātus.
8. Programmas absolventi apguvuši prasmi diskutēt par aktuāliem, sarežģītiem un sistēmiskiem humanitāro zinātņu un mākslas aspektiem.
9. Programmas absolventi spēj patstāvīgi virzīt savu kompetenču pilnveidi un specializāciju.
10. Programmas absolventi apguvuši prasmes strādāt kolektīvā, spēj uzņemties atbildību par savā mākslinieciskajā vai pētnieciskajā darbībā iesaistītā personāla darba rezultātiem un veikt to analīzi.
11. Programmas absolventi spēj veikt inovācijas un lietot jaunas pieejas humanitāro zinātņu un mākslas nozarē un savā profesijā.
12. Programmas absolventi var veikt māksliniecisko darbu un pētniecību sarežģītos un neprognozējamajos apstākļos.

Kompetences

13. Programmas absolventi spēj patstāvīgi formulēt un kritiski analizēt sarežģītas zinātniskas un profesionālas problēmas audiovizuālās un skatuves mākslas pētniecībā un mākslinieciskajā jaunradē, pamatot lēmumus un veikt papildu analīzi.
14. Programmas absolventi spēj integrēt zināšanas par audiovizuālās un skatuves mākslas būtiskajiem aspektiem, dot ieguldījumu jaunu zināšanu radīšanā, pētniecības un profesionālās darbības metožu attīstībā.
15. Programmas absolventi parāda izpratni un ētisko atbildību par zinātniskās un profesionālās darbības rezultātu iespējamo ietekmi uz vidi un sabiedrību.

6.daļa: Studiju programmas atbilstība normatīvo aktu prasībām

1. Studiju programmas atbilstība valsts izglītības standartam

Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības standartu (MK Noteikumi Nr. 240, Rīgā, 2014. gada 13. maijā)	Akadēmiskā maģistra studiju programma Audiovizuālā un skatuves māksla
Maģistra studiju programmas apjoms ir vismaz 40 kredītpunktu. Ne mazāk kā 20 kredītpunktu no maģistra studiju programmas apjoma ir maģistra darba izstrāde.	Studiju programmas apjoms ir 80 kredītpunktu , no tiem 20 kredītpunktu ir maģistra darba izstrāde. Maģistra programmas ilgums ir 2 gadi – 4 studiju semestri, maģistra darbs tiek izstrādāts un aizstāvēts 4. studiju semestrī.
Maģistra darbs ir pētniecisks darbs izvēlētajā zinātņu nozarē vai apakšnozarē, kurā maģistrants veicis patstāvīgu pētījumu un izdarījis zinātnē balstītus secinājumus vai izstrādājis pētniecībā balstītu radošo darbu.	Maģistra darbs ir teorētisks pētījums mākslas zinātnes skatuves vai audiovizuālās mākslas apakšnozarē, vai pētniecībā balstīts jaunrades darbs (izrāde, filma, performance, dramaturģisks darbs) vai jaunrades darbu kopa ar teorētiski analītisku pamatojumu.
Pilna laika studijās ne mazāk kā 30 % no maģistra studiju programmas apjoma (izņemot praksei, ja tāda ir noteikta, un maģistra darba izstrādei paredzēto apjomu) veido kontaktstundas.	Minimālais – 30 % kontaktstundu skaits tiek nodrošināts visos programmā iekļautos studijuursos; vairumā Programmas teorētisko studiju kursu kontaktstundas ir 40 % no kopējā apjoma (16 kontaktstundas par 1 kredītpunktu). Ar specializācijām saistītajos studijuursos kontaktstundu skaits ir lielāks, 50 %-70 %, nodrošinot teorētisko un praktisko nodarbību līdzsvaru, kā arī īpašu uzmanību

	<p>pievēršot individuālajam darbam ar studējošajiem.</p> <p>Sīkāk skat. studiju kursu aprakstus.</p>
<p>Maģistra studiju programmas obligātajā daļā, izņemot maģistra darba izstrādi, ietver attiecīgās zinātņu nozares vai apakšnozares izvēlētās jomas teorētisko atziņu izpēti un teorētisko atziņu aprobāciju zinātņu nozares vai apakšnozares izvēlētās jomas aktuālo problēmu aspektā ne mazāk kā 12 KP apjomā, ja maģistra studiju programmas apjoms ir 40 KP, un ne mazāk kā 24 KP apjomā, ja maģistra studiju programmas apjoms ir 80 KP.</p>	<p>Programmas obligātajā (A) daļā ietverti studiju kursi 24 KP apjomā – tie sniedz padziļinātas zināšanas par humanitāro un mākslas zinātņu teorētiskajiem aspektiem un aktualitātēm, palīdz izprast mākslas zinātni un māksliniecisko jaunradi plašākā kultūras un humanitārās pētniecības kontekstā.</p>
<p>Ja studējošais Vides aizsardzības likumā un Civilās aizsardzības likumā noteiktās prasības nav apguvis zemāka līmeņa studiju programmā, viņš to apgūst papildus maģistra studiju programmai.</p>	<p>Vides aizsardzības likumā un Civilās aizsardzības likumā noteiktās zināšanas iekļautas Akadēmijā piedāvātajās bakaura studiju programmās, kā arī Programmas A daļas studiju kursā “Kultūras un radošo industriju tiesiskais regulējums” un B daļas studiju kursā “Civilā aizsardzība”.</p>